

ΜΠΟΝΚΕΤΟ

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας, γενήτε κάτοχοι τοῦ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ ἔχει τὸ κόσμημα τοῦ σαλονιῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ μὲν αἰτία τῆς εὐτυχίας σας.

Ἀγόρα, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἐν τοιαύτῳ ὥρολόγιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωὶ διὰ τὰς μελέτας σας, συντροφον τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφαλίσας τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶνε ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραβλεπῇ αὐτὴν θὰ ὑποφέρει ἐκ τούτου.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ διευκολύνει τὸ ὑπέρτατον τοῦτο καθήκον.

Πληροφορίαι κατὰ τὴν Γενικὴν Ἀντιπροσωπείαν τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (Σταδίου 47 - Γ. Σταδίου 2, Ἀθήναι) καὶ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοριζόμενους.

ΕΝΔΙΑΦ ΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟ ΜΥΘΑΝΟΛ

Προκαταβάνται ἰ. κ. κ. Ἰνδοί, Φοιτητικοί καὶ γενικῶς οἱ παύσαντες γοῆσιν τοῦ ΜΥΘΑΝΟΛ, ὅπως ποσὴν ἔχουσιν. ἵνα τὰ διὰ τῶν ἀπορροῶν καὶ κατὰ τὴν ἐκτετατὴν ἐκτίθενται μετὰ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐγγραφῆς τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, διὰ τὰ μὴ ἀφαιρούμενα ὡς παρανόμως πολλὰ ὑμένα καὶ ὑπάρχοντα εἰς κατὰ τὴν ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς. Πράξις τῆς 31 Μαΐου 1928.

L'ETATISTE G. F. RUE 55 BOULEVARD STRASBURG PARIS

ΚΑΜΜΙΑ ΚΟΜΨΗ ΚΥΡΙΑ,

Δὲν πρέπει νὰ δεικνύῃ ἀμέλειαν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλαττωματικότητα τὴν τῶσον δυσάρεστον μὲς ὑπερβολικῆς ἐμφανήσεως τῆς ἐπιδερμίδος.

Εἶνε εὐχολον ν' ἀποφύγῃμεν διὰ παντός τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ἀσθένειαν χάρις εἰς τὸ

OMNIDROL

Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ἀποδραστικόν, τὴν ἀξιοθαύμαστον προσφαστον αὐτὴν ἐφεύρεσιν, ὅτι εἶνε τὸ μόνον προϊόν, το ἡγερμένον καὶ ἀβλαβές, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δὲν ἐκδίδει τὰ ἐσθρῶνχα, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δὲν ἐκδίδει τὴν ἐπιδερμίδα.

Καίετε μὴν δοκιμὴν τοῦ καὶ ἂν τὰ ἀποτελέσματα δὲν σᾶς ικανοποιήσουν, τὸ χρέμα σας θὰ σᾶς ἐπιστραφῇ.

Πολύται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Φαρμακεία καὶ Μικροπωλῆας. Γενικὸς Πράκτωρ διὰ τὴν Ἑλλάδα I. M. Κανζούχ.

Στοὰ Περματίζου, Ἀθήναι.

TRIRADOL

Συνδυασμὸς ὁργανικοῦ ἰωδίου, Μινδόλης, Καφουράς καὶ ραδιοενεργῶν στοιχείων. Ἡ τελευταία λέξις τῆς ἐπιστήμης διὰ τὴν θεραπείαν τῶν χρονίων-βοογ-σπινθημον κῶν παθήσεων καὶ εἰδικότερον τῶν ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΝ. Εὐρίσκεται ὑπὸ μορφήν φυσίγγων δι' ἐνδομυϊκὰς ἐνεσεις καὶ σφαιρίων διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ στόματος χορήγισιν.

Γενικὸς Ἀντ. πρόσωπος διὰ τὴν Ἑλλάδα Πέτρος Ντουράτσος, Στοὰ Περματίζου, Ὑποκατάστημα ἐν Θεσσαλονικίᾳ ὁδὸς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀρ. 33.

LA MAISON GEORGATOS

a commencé d'exposer tous les dernières modèles Parisiennes

et peaux fantaisies.

Rue du Stade No 29 (ex. 35)

ΚΥΡΙΑΙ

Ἐξαιρετικὰ σημεῖα τῆς κομώσεως καὶ τῶν φροντίδων τὰ ὁποῖα γράσκουν τὸ πρόσωπόν σας Ἡ ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗ καὶ ἀπομακρύνει τὴν ἐμφάνισιν τῶν ρυτίδων.

Ο ΜΑΙΕΥΤΗΡ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Α. Π. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ

ἐπὶ παντασίων ἰατρῶν τῆς Μεσογείου καὶ Γενικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Παπιστημίου εἰδικός. Ἰν-Παθολογίας, Γυναικολογίας, Δέρματος καὶ ὁδόντων. Διεύθυνσις 3-6 ἐν τῇ κεντρικῇ τῇ 4 ὁδὸς Ἀκροπόλεως 4.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΒΑΦΕΙΟΥ, ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑΤΟΣ ΤΑΠΗΤΩΝ

"ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ,"

Ι. ΤΡΟΥΠΑΚΗ

ΚΟΔΙΚΤΩΝΟΣ 52-56 (Ἐναντι Ἀγ. Παντελεῖμ. Ἀγορᾶς)

Βαφαὶ ἐπὶ φρεμάτων, ὑφασμάτων καὶ ἐνδυμασιῶν ὑπὸ Γερμανῶν χημικῶν. Καθαρισμὸς ἐπὶ ἐνδυμασιῶν φορεμάτων, ὑφασμάτων, κουβερτῶν κλπ. διὰ στεγνοῦ ἐπιστ. μον. καὶ καθ' ἀριστοτέλην ΤΑΠΗΤΩΝ ἡλεκτρικὸν ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑ. Ἀναλομβάνομεν ὑπευθύνως πᾶσαν ἐργασίαν Β. φῆς καὶ Καθαρισμοῦ ἐνδυμασιῶν καὶ φορεμάτων στελλομένων ἡμῖν ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν διὰ ταχυδρομικῶν δερμάτων μετὰ τὴν ἀπόλυτον ἱκανοποιητικὰ.

ΟΙΝΟΙ ΜΑΡΚΟ

(ΛΕΥΚΟΙ - ΕΡΥΘΡΟΙ)

ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ

1)2 ὀκάς καὶ 100 δρᾶμιον

ΕΙΣ ΔΑΜΙΖΑΝΑΣ

2)2 καὶ 5 ὀκάδων

Η ΟΚΛ ΑΡ. 10

ΡΕΤΣΙΝΑΤΟ

ΕΙΣ ΔΑΜΙ-

ΖΑΝΑΣ πλε-

κτάς 1 ὀκάς

καὶ 100 δρᾶ

μιῶν δρᾶχμᾶς 12.50.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Ἀνὰ τὰν 12 φιαλῶν

καὶ 3 ἡμιζανῶν

ΠΡΑΤΕΡΙΑ

ΑΘΗΝΟΝ ΣΤΟΑ ΠΕΡΜΑΤΙΖΟΥ 6

Τηλέφωνον 14-34

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΝΟΤΑΡΑ 70

Τηλέφωνον 7-88

Ι. ΛΟΥΤΖΙΔΗΣ

Χειρουργός, ὁδοντολόγος, ΠΑΡΙΣΙΩΝ. Ἐπὶ τετιμημένον εἰς Παρισίους σπουδάζας. Ὑπεύθυνος καὶ ἀνάτομος θεωρητικῆς παθήσεων στόματος καὶ ὁδόντων. Οδοντολόγος, δυσσοφιστικῆς Ρυθμικῆς ταξίως. Χαλκοκονδύλη 44.

Διεύθυνσις ὁδὸς Δεκά 7.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ὁ μέγας ἠθοποιὸς Γκάριμ μεταξὺ τῆς Κομωδίας καὶ τῆς Τραγωδίας (Εἰκὼν ἀλληγορικὴ τοῦ Ρένολντ).

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΟΛ ΜΑΡΓΚΕΡΙΤ

Η ΤΡΕΛΛΗ

Ὁ κ. δὲ Σὲν ἐννεμευέτο τὴν ἄλλη μέρα. Σὲ ἡλικία σαράντα ἑτῶν, τὴν στιγμὴν ποὺ ἐνόμιζε περὶ πᾶς ὅτι ἔμενε γεροντοπαλῆκαρο, τὸν εἶχε πληγώσει ὁ ἔρως.

Ἐννεμευέτο τὴν δεσποινίδα δ' Ἀλδός, μιὰ ὑψηλὴ ῥοδόχρωμη νεῶ, μετὰ μάτια γαλάζια ὡς τὴ θάλασσα καὶ μαλλιά χρυσὰ ὡς τὴς ἀστὲς τοῦ ἡλίου.

Ἐίχαν συναντηθῇ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἡμερησίου σὲ χτήματα τῆς μαρκισίας δὲ Σενσεβέρ, καὶ μὲν ὅλη τὴ φοβερὴ φήμη τοῦ ὅς παλαιμμένου γλεντέ καὶ πολυαγαπημένου τῶν γυναικῶν, οἱ δ' Ἀλδός εἶχαν συγκατατεθῇ σὲ γάμο αὐτό, ποὺ τὸν ἐπιθυμούσε τόσο πολὺ ἡ μοναχοκόρη τῶν Ἑλβίγγ.

Ὁ κ. δὲ Σὲν ἦταν τὴν στιγμὴ αὐτὴ ἑτοιμὸς νὰ πᾶν μετὰ τὴν μάστιν σὲ μέγαρο τῆς μηστιῆς τοῦ. Ἐορῆς μιὰ τελευταία ματιά σὲν καθρέφτη τοῦ, ἐβραϊώθηκε πᾶς ἦταν ἀμεμπτα ντυμένος, ἑτοιμαζόμενος νὰ φορέσῃ τὸ παλτό τοῦ, ὅταν ἔξαφνα παρουσιάστηκε ὁ ὑπὸ τῆς τοῦ, φέροντας σ' ἑνα ἀσημένιο δίσκον τὸ ταχυδρομεῖο, ποὺ εἶχε ἐλθεῖ πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα.

Ὁ κόμης μηχανικῶς ἐδιάρθεσε ἑνα τηλεγράφημα καὶ μερικές συγκαταστήσεις ἐπιστολῆς. Ἐμενε ἀκόμα μιὰ προσκλησὶν μετὰ πένθιμην γιόλάντα, ποὺ δὲν τὴν ἀνοίξε ἀμέσως ἀπὸ ἐγωισμὸ ἀναμίστο μετὰ τὴν προκατάληψιν, γιὰ φοβόμενος μήπως ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου, ἔστω καὶ ἐνὸς προσώπου ποὺ μπορούσε νὰ τοῦ ἦταν ἀδιάφορο, ἐλάττωνε τὴν ἀπόλυτην εὐτυχίαν τοῦ.

Ἀνοίξε ἐπὶ τέλους καὶ τὴν πρόσκλησιν αὐτῇ. Καὶ τὰ μάτια τοῦ, ποὺ ἔπεσαν ἀπὸ τοῦ θανάτου ποὺ ἦταν γραμμένο σ' αὐτῇ, ἐμεγάλωσαν τεράστια, ἐνῶ ἔκφρασις ποῦν συνέπτεξε τὰ χεῖλη τοῦ.

— Ὁ φτωχὸς μου Ἀντωνία! ψιθύρισε λυπημένος.

Ἐκύτταξε καλλύτερα, ἐδιάρθεσε τὴν ἡλικία, τὸν τόπο καὶ τὴν χρονολογίαν τοῦ θανάτου. Ἐπειτα τὰ χεῖρα τοῦ ἔπεσαν καὶ ἀνεφάνη ἀπ' τὴν ἀπόρρητη ἀναγγελία ἐπὶ νύκτα.

— Φτωχούλα μου, φτωχούλα μου Ἀντωνία!

Ἦταν τόσο ζωηρὴ ἡ ἐνθύμησις τῶν

περασμένων, ὅστε τὸ ἔχασε ὅλο, ἀκόμα καὶ τὴν μνηστὴν ποὺ τὸν περιμένε...

Ἐκείνη ποὺ τὴν ἔλεγε Ἀντωνία, μὲ τὸ μικρὸν τῆς ὀνόματι ἡ κυρία δὲ Ζάντ, ἔκανε νὰ ἀναγεννηθῇ ἔμπροσθεν τοῦ ὅλο τοῦ τοῦ παρελθόντος.

Καὶ τὴν ἔλαβε ὁλοφάνη, μετὰ τὴν παρασηνὸν ὀχρότητα τῆς τῆς φιλῆς τοῦ ἐκείνην, ποὺ σὲ ἡμέρας εὐνοησμένους, εἶχε ὀνομάσει, ἐπὶ αἰτίας τῶν ματιῶν τῆς: «Ἡ κυρία μετὰ μενεξεδένια μάτια».

Ἦταν παρασηνὸν ὡς καὶ ἐκείνην ἡ ὀνομασία τῆς αὐτῆς. Ὀνομασία ποὺ ἐταίριαζε θαυμάσια μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ προσώπου τῆς καὶ τὰ φαιμμένα τῆς μάτια, ποῦν τὴς ἀποχρώσεως τῶν μακρῶν μενεξεδένιων χρωμάτων τῆς αἰνῆς.

Ἡ κυρία μετὰ μενεξεδένια μάτια! Ἡ κυρία δὲ Ζάντ! Μιὰ ἀπ' τὴς μεγαλειώδους λησιμονημένες ἀγάτες ἀλλοτρίων τῆς ζωῆς τοῦ κ. δὲ Σὲν ὁ κόμης συγκινημένος πολὺ, ἔανδρα εἰπὼς τοῦ τοῦ αἰνῆμα τῆς γυναικὸς ἐκείνης ποὺ ἔπαθε ἔαφνα ἀπὸ τοῦ ὅλο, ποὺ τὴν ἐλευθέρωσε ὁ θάνατος.

Καὶ ἔανδρα τῶρα, μετὰ σὲν ἡλικίαν τοῦ γοῦ, μετὰ σὲν ἀκτινοβολία τῶν πολυεταίων καὶ τῶν χειρῶν τῶν λουλουδιῶν, τὴν ὅρα ὅλα ὅσα τῆς πρώτης τῶν συναντήσεως μετὰ τὴν κυρία δὲ Ζάντ, δὲκα ἔστη προσηνῆρα.

Γιόρτωντας ἀπὸ ἑνα ταξίδι σὲν Ἀντολὴ, θαυμάσιος ἀπὸ ἡλίου, παρασηνόμενος ἀπὸ τὸ ἔξωτικὸν δέλεμα τοῦ τῶν μελαχρινῶν γυναικῶν, εἶπε νύκτα νὰ ἀναπληρωθῇ ἀπὸ θαυμάσιον ἔμπροσθεν τῆς εὐδραστής λεπτότητας καὶ τῆς μυστηριώδους καὶ σιωπηλῆς ὁμορφίας τοῦ παρελθόντος ἀπὸ αἰσθημάτων.

Ἐπιδίωξε καὶ ἀπέπνευσε τὴν τῶν παρῶν σιάσιν σ' αὐτὴν καὶ τὸν ἄνδρα τῆς. Ἐνῶν αἰσθητῶν γενικῶν εἰσαγγελία, ἀνδραπο μετὰ ἀπόρρητη φωνή, μετὰ βαρεῖς γυναικῶν, ποὺ ἐπρόδιδαν τὸν ἀπὸ ἀπόλυτου δεσποτισμοῦ καὶ ἑνα ἐγωισμὸν ποὺ δὲν ἐπέτρεπε ἀντιρροήσεις.

Ἀπ' τὴν πρώτην ἐκείνην βοάει μιὰ ἀκατανίκητη δύναμις τὸν παρέσχετο πρὸς τὴν

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΘΑΝΟΥ ΔΟΥΓΛΗ

Με τη μάνα μου, χίρα κ' έρημη, άρχισε τη διήγησή του ένα βράδυ στο στενό μας κύκλο ο θλιμμένος φίλος, ζούσαμε σε κάποιο χαμωπιστάκι από δυο συνεχόμενες καμαρούλες στην άκρη της πόλης. Πρώτα από μιάς σ' ένα υπόγειο έβρισκε μια άδερφική φιλενάδα της, παντρεμένη και μητέρα τριών παιδιών. Θά ήμουν τότε ως όχτω χρόνων και θά ήταν η μάνα μου ως είκοσι εφτά. Ένα μήνα προτού να με φέρει στη ζωή, όπως μου έλεγε, πέθανε ο πατέρας μου. Πόσο σφιγγεται ακόμα και σήμερα η ψυχή μου από το σπύλο που μου έμεινε, τη σπασμένη μου μανούλα, που ήμουν η μοναχιά της άπαντοχί στον κόσμο! Θυμώμαι τα θλιμμένα της μάτια, τη χλωμή διψη που σούρουπε σε μιάς ευγενικότατης άγίας, και τις δυο γραμμάτσες στις άκρες των βουβών χειλιών, που μαρτυρούσαν πως είχε σφίξει γερά το ποτήρι της πίκρας.

Λίγο-λίγο όσο περνούσε ο καιρός, τόσο και μάκραινε και σούρουπε το πρόσωπό της και μαραίνονταν και τόσο έκινες οι δυο γραμμάτσες βάθαιναν, βάθαιναν... Πολλές φορές καθώς μ' έβλεπε, τα χαρακτηριστικά της έπεσαν έναν τέτοιο βουβό πόνο, που δε βαστούσε κ' έτρεχα να κρυφτώ για να κλάψω... να κλάψω... Κι' όλο χλωμαίνε και μαραίνονταν κ' όλο πιο λιγομίλητη καταντούσε. Καμιά φορά περνούσε δάκρυα μέρα που μου μίλασε μόνο με τα μάτια.

Τη νύχτα με κοιμίζει στην άγκαλιά της και έννοιωθα τα στήθια της που σπάραν από συνεχόμενους λυγμούς. Κρυφάκια κ' έβγα, χωρίς να της μιλάω. 'Η δούλευε και η όρημά μας φαίνεται με είχε ποτίσει με το δηλητήριο μιας πρώτης πείρας που ήταν άδυσχη για την ηλικία μου. Έδρισκε πιο σωστό να μην τη ρωτώ την άφορη που την έκανε να κλαίει, για να μην της ανάβω διπλά τον πόνο.

Κάποια νύχτα—ήτανε καλοκαίρι—σάν κοιμώμενος και σάν ξυπνητός κατάλαβα πως στην πλαγινή καμαρούλα γινόταν κάτι φοβερό. 'Ηθελα να πεταχτώ, να φωνάξω, μα ο βραχνάς μου κάρφανε κάτω χέρια και πόδια και καθόταναν μολυβένιος στα στήθια μου κ' έπνιγε βαθειά στην πηγή της τη φωνή. 'Ηταν ένα πάλεμα, ένα ποδοβολητό στο πάτωμα. Στην κατάσταση του μισοκοιμώμενου πάντα, μου φάνηκε πως άκουσα τη μάνα μου που λέγε με σιγανή φωνή αλλά με πέταμα:

— Όχι! Όχι! Ούτε κ' έγω έχωμαι, ούτε το παιδί σου δίνω.

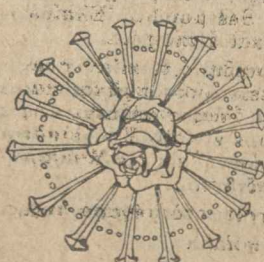
Ένα σφιχτό τροχάλισμα δοντιών της άπάντησε κ' άμέσως μιά φωνή βραχνή και βαρεία—σάν τούτη τη στιγμή θαρρώ πως την άκουσα—που είπε:

— Το κοίμα στο λαμό σου τσιγγάλη!

Ύστερα ένα μουγκισμα βουβό, ένα ούχασμα και κάτι που σφαίριζε βράχ στο πάτωμα. 'Η δέσπορα άνοιξε κ' έβλεψε σ' α να την άρπαξε φτερούγα άνεμοστρόβιλου. Τινάχτηκε. Ο βραχνάς λευτέρωσε παιά τα μέλη μου. Για κάμποσην ώρα κοιτόμουν στο κρεβάτι άπολιθωμένος. 'Η σκέψη μου ήταν μονοιάσμενη. Κάτι σε βουή ποταμιού έννοιωθα στο κρανίο. Τα μελίγνια μου σφουροκόπαναν και κόμπι-κόμπι σε ιδρώτας μου νότιζε το μέτωπο...

Όταν άρχισε να ζωντανεύω ο ιδρώτας μου νότιζε το μέτωπο μου. 'Η δέσπορα άπλωσε δισταχτικά το χέρι στη θέση της μάνας μου. 'Ο λάρκος του κορμιού της στο στρώμα μου φάνηκε ακόμα ζεστός.

Συλλογίστηκα να σηκωθώ και ν' ανέβω το φως. Μα εύθες πάγωσα σ' αυτή τη σκέψη θες από φόβο, θες γιατί ήθελα να με πλανή ή έλπίδα πως ό,τι άκουσα προηγήτερα δεν ήταν αλήθεια, παρά καμώματα του ύπνου. Άπάνου σ' αυτό θυμήθηκα πως αποβραδύς είχαμε πάει στην φιλενάδα της, που ήταν άρρωστη βαρεία. Μπορεί να ήταν και την έκάλεισαν εκεί, ποιος ξέρει, και ίσως την ώρα που άκουα το ποδοβολητό, μισοκοιμώμενος, στην πλαγινή καμαρούλα να ήταν γιατί νύκτονταν βιαστικά να πάη εκεί. Στη βία στή της και στη παραχή της βγαίνοντας άρπαξε και την πόρτα με βιά και γι' αυτό χτύπησε τόσο δυνατά. Τα λόγια που άκουσα δεν ήταν αληθινά. Καμώματα της ύποφαντασίας και του στανά, που τα ταίριαζε για να με τρομάξει. 'Έτσι εινε. Άπλωσα πάλι το χέρι και πισπάρησα στο λάκκο του κορμιού της στο στρώμα μου φάνηκε ακόμα ζεστός.

ΦΙΛΕΝΑΔΑ

Μια κοράδα περπάτησε φαχουλεύτα το κορμί μου σε κάποια σκέψη που ξεφύτρωνε ξαφνικά: 'Η θέση της πάγωσε όπως παγώνει και το κορμί της στην άλλη την κάμαρά—είπα μέσα μου. Την έδωξα όμως άμέσως τη σκέψη αυτή. 'Α! Όχι! είμαι τρελλός... Πέραν τα όνειρα για αλήθειες... Προτού να κοιμηθώ δεν έκαμα την προσευχή μου και ήρθε στον ύπνο μου ο σατανάς για να με τρολνήσει. Άπάνου σ' αυτό μουρμούρισα μιά προσευχή, που μου είχε μάθει η ίδια η μάνα μου. Έννοιωσα την ψυχή μου να γαληνεύει και η ιδέα πως

ήγε πάει στην φιλενάδα της με κυρίευε. Κύλισα στη θέση της το κορμί μου. Άιστανόμουν την αγαπημένη μου κυρούδα της σαν εδωγία γύρω μου. 'Η καρδιά μου στυλώθηκε. Άρχισα να ψευτομαλώνω τη μάνα μου, να τη λέω κακιά που μ' άφησε μοναχό κ' έπήγε στην φιλενάδα της, να τη φοβερίζω πως θά κάνει κ' εγώ τον ψευτοάρρωστο, όταν θά γυρίσει για να τη κάνω να τρομάξω, όπως εκείνη έγινε άφορη να τρομάξω εγώ. Κι' όλο ήμεινε η καρδιά μου κ' όλο η γλώσσα της γαλήνης κατέβαινε στα στήθια μου για να χαιδεύει και να μου φύγει κάθε φόβος στη κυρούδα του χνάτου της που τόνωνε ακόμα εκεί.

Μά ή ώρα περνούσε και η μάνα μου δε φαινόταν. Στάλινα τ' ατύα μην τύχη κ' άκούσω την δέσπορα να τρέξει. Τα φίδια της αγωνίας άρχισαν να με περιζώνουν. Ξαφνικά θυμήθηκα πως αποβραδύς προτού να κοιμηθώ είχα κάνει τη βραδυή προσευχή μου. Ναί... Όστε ό,τι άκουσα στον ύπνο μου δεν ήταν καμώματα του στανά. Άποθ έκανα την προσευχή μου δε μπορούσε να με πιάσει ο σατανάς. 'Έτσι δε μου έλεγε μιά μέρα ο παπής της αγοράς μας; 'Ητανε καλοκαίρι, καθώς σάς είπα, κ' είχαμε άφρον το παρόδηρο άνοιχτό. 'Η άστροφωγιά μουσφόνιζε το σπίτι και στο μισόφωτο έκλεινε ξεχωρίσα τη μεσιανή πόρτα, που έπνιγε στην άλλη κάμαρη, να χάσει άνοιχτή ο σκοτεινό στόμα βαθειά σπλιάς. 'Από το στόμα έκλεινο θάρρησα για μιά στιγμή πως άκούσα

μιά κορά που η κροταφείον. Νά, σάν έκλεινε που άναβόηκε μέσα από τον τάφο του παππού μου, όταν το άνοιξε την περασμένη άνοιξη για να βγάλουμε τα κόκαλά του. Ανατρίχασα. Το μάλο μου φούντωσε. Τι φρίκη! Όλα έκλεινε που άκούσα σάν κοιμώμενος και σάν ξυπνητός ήταν τάχα αλήθεια! Το ποδοβολητό στην πλαγινή κάμαρη, το σφιχτό τρέξιμο των δοντιών, τα φοβερά λόγια, το μουγγό μουγκισμα, το πνιμένο βραχνόασμα, ο βαρύς δούπος στο πάτωμα, το βίαιο άνοιγμα και κλείσιμο της δέσπορας, με τραγούδια που παίχτηκε μέσα σε πέντε λεπτά στην πλαγινή μου κάμαρη που δεν την είδα, που καλά-καλά δεν την έννοιωσα κ' άλλους γιατί ήμουν μισοκοιμώμενος, όλα τούτα τα μιά, τα μισομνημένα με ύπνολαλαν σε μιάς αλλοιώτικης φωνής, μάργωνα από τρόμο, άνασπώνονταν το περσί μου.

Ναί... τίποτα δεν άκούονταν στην άλλη κάμαρη, ούτε σάλευε. Μόνο από τη μεσιανή πόρτα που έχασκε ο σκοτεινό στόμα σπλιάς άνδρασε μια κρυφή πνοή τάρου που μόλις άνοιχτηκε.

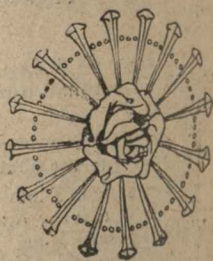
Σε μιά στιγμή δίχως να το κατάλαβα, όπως να το προμελετήσω καθόλου στο μυαλό μου, τα χείλη μου άναβόησαν κ' έβγαλα μιά βραχνή κ' έντρομη κραυγή που άνέβαινε βαθειά από τα στήθια μου:

— Μάνα!...

Τώρα σε στη φωνή μου κ' ο ίδιος καθώς την άκουσα άξαρη μέσα στη σιγή. Θυμώμαι και κάτι που μόνανε τότε ξεχωριστή έντύπωση: στη φωνή μου όσο κ' αν ήταν παιδική θάρρησα πως βρήκα κάτι από την άπόχρωση έκλεινης της άγνοιας, της βαρείας και βραχνής φωνής που άκουσα στο φοβερό το πάλεμα. Σιγή. Καμιά άπάντηση στη φωνή μου. Με πήρε το κλάμα. Ένα κλάμα πνιχτό. Σάν έημέρωσε με μάτια που πλάταιναν, πλάταιναν από φρίκη, έαρωμένος ακόμα στο κρεβάτι, είδα την άκρη μιάς γλώσσας από μαυροκόκκινο αίμα πηγμένο, που γλιστρούσε στο κατώφλι της μεσιανής πόρτας. 'Αλλόφρονος τινάχτηκε από το στρώμα μου, ντύθηκε βιαστικά και τράβηξε άδρασκελίζοντας τη γλώσσα έκλεινης προς την δέσπορα. Τράβηξε μονόπαντα και προσπαθούτα να μην ιδω γιατί δε βάσταγα. 'Όσοσο με την άκρη του ματιού πήρα ένα μαυρομνημένο σωρό στη γωνία της κάμαρης, πελαγωμένο στο αίμα. Τράβηξε την πόρτα και πήδησε έξω. Έτρεξε στην φιλενάδα της μάνας μου...

Στο σημείο αυτό ο φίλος μας σταμάτησε τη διήγησή του. Τα μάτια του καρφώθηκαν στο κενό γυάλινα και πλάταιναν... πλάταιναν. Ύστερα έιναι ξεφρασμένα το πρόσωπό του, στένεσε κ' άναψε ένα τσιγάρο.

— Κι' ο δολοφόνος; ρωτήσαμε, δε βρέθηκε ο δολοφόνος; — Δε βρέθηκε. Μα θαρρώ πως... δεν ξέρω πάλι. 'Ητανε φανερά κάποιος που είχε δικαίωμα πάνω σ' έμένα και στη μάνα μου, αν κρίνω από την άπάντησή που τούδωκε έκλεινης τη φοβερή τη νύχτα. 'Ες που έφταναν τα δικαιώματά του δεν έβγα. Θυμώμαι μόνο που βρήκα τότε στη φωνή μου κάποια άπόχρωση από τη φωνή του. Ποιος ξέρει... Πολύ μεπερδωμένη ύπόθεση... Κάποια ύπόνοια θα με βασανίσει για όλη μου τη ζωή. Θέλω να την ξεριζώσω γιατί προσβάλλει τη σπαρταχτική μου μανούλα, μα δε μπορώ. Μη με ρωτάτε άλλο. Σας είπα παραπάνου απ' ό,τι έπρεπε... Θάνατος Δουγλή

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια έκ του 'προηγούμενου)

Όταν έφθασε όμως άπέναντι στο Κόκκινο Καπνείο έβρισκε έμβρόντητος. Είκοσι όπλοφόροι του κοντοσταύλου Μοντερανσύ έχοντας επί κεφαλής τον περίφημο Χαιρεμαρία είχαν μπει μέσα στο καπνείο του, τα είχαν κάμει θάλασσα, έπιναν το κρασί του, έσπαζαν τα λίγα έπιπλά του!

— Άγρείοι! Άησταί! Άπιστοι! Κακοήγοι! Μούγγιζε ο Ούγγολινος κ' έτρεξε στην είσοδο του καπνείου του, στην είσοδο των έπιπλά του.

Έκλεινε τη στιγμή ένας άγνωστος ληστής στην είσοδο του καπνείου.

— Θέλω να σου μιλήσω, του είπε. — Περάστε μέσα, είπε ο Ούγγολινος, θά κατέβουμε κρυφά απ' αυτούς τους σατανάδες στον υπόγειο.

— Όχι, μη μιλάς, δυνάτα... Άκουσε με με προσοχή, του ψιθύρισε ο έξενος. Πρέπει να μην άπομακρυνθής από δω. Θάρρη κάποιος σε λίγο να σε ζητήσει.

— Αυτό εινε όλο; ρώτησε ο Ούγγολινος; — Ό έξενος τούγγινε με το κεφάλι και χάρθηκε μυστηριωδώς όπως είχε έρθε...

Σε μετ' αὐτό ο Καπετάν Χαιρεμαρίας με τους όπλοφόρους του είχαν μπει στην αὐλή του καπνείου σπαμένες καρόκες, κορίνα και άχυρα και είχαν άναψει μιά τεραστία φωτιά, μέσα στην όποιαν άπειλούσαν να κάψουν όλους τους Ούγγολινους της περιφέρειας.

Έξαφνα ένας από τους όπλοφόρους έφώναξε:

— Πρέπει να βρούμε τον καμπούρη του καπνείου και να τον κάψουμε! Έλάτε να ψάξουμε παντού.

Ο Ούγγολινος άκούοντας την τρομερή αυτή άπειλή αισθάνθηκε το αίμα του να παγώνει. Χωρίς να χάσει κερή τριτάτου με τους δάκτυλους, μπήκε στο δάσος κ' έφθασε στο δρόμο που τραβούσε απ' τον πύργο του Βάσα στον πύργο του Μοντερανσύ. Έκει στάθηκε για μιά στιγμή ν' άναπνεύσει, όταν άξαφνα αισθάνθηκε κάποιον να τον πιάει από τον ώμο.

— Παναγίτσα μου, χάρηκα!... φώναξε, — Άχ! μουρμούρησε, ο καμπούρης μ' έπιασαν!

Και γυρίζοντας, έτοιμος να γονατίσει για να ζητήσει έλεος από τους ύποπτεθεις όπλοφόρους του Χαιρεμαρία, είδε μπρος του

έναν άντρα ψηλό και κομψό, τυλιγμένο σε μαύρο μανδύα, με το πρόσωπο μισοσκαμμένο με προσοπιδά από μαύρο βελούδο.

— Καλά, συλλογίστηκε δεν έπαυσε λόγος να φοβόμαι, εινε ο από όλιγο άγνωστός μου. Φτάνει μονάχα να μην έχω σκοπό να μου ξαναπαρά τα χρυσά σκουδα που μούδωσε.

— Είμαι ο Ούγγολινος, ρώτησε ο προσοπιδόφρος.

Ο γάνος έκαμε μιά χειρονομία έκλήξεως.

— 'Η ίδια ένδυμασία, μουρμούρισε, μιά άλλη φωνή! Θά εινε ίσως σύντροφος του πρώτου. Τάχα θά μου προσφέρει κ' αυτός μερικά σκουδα; Είμαι ο Ούγγολινος, και έκλαμνρότατε, άπάντησε μεγαλοφώνως και με θάρρος τώρα.

— Ο ξενοδόχος του Έρυθρού καπνείου;

— Μάλιστα.

— Θέλεις να κερδίσεις είκοσι χρυσά σκουδα;

— Ο γάνος κατέβαλε κάθε προσπάθεια για να συγκρατηθής και να μην άρχισή να χορεύει απ' τη χαρά του.

— 'Η χρυσή βοροχή, έλεγε με το νοῦ του, εξακολουθεί! Αυτή τη νύχτα θά γίνω πλούσιος!... Και άποκρίθηκε άμέσως στον άγνωστο: Μάλιστα θέλω, μα πρέπει και να μπορώ...

— Γνωρίζεις το μαρκήσιο Σίμωνα Βάσα;

— Μάλιστα, αὐθέντα, τον γνω-

ρίζω.

— Τον έχεις ιδή; — Όπως σάς βλέπω... Τι πρέπει να κάνω; — 'Ο μαρκήσιος δε θ' άρρήσει να περάσει απ' το σταυροδρόμι, όπου βρίσκεται το καπνείο σου. Προσπάθησε να τον έμποδίσεις μιά ώρα, να τον άρροπορήσεις, και θά κερδίσεις όχι μονάχα τα είκοσι σκουδα, τα όποια σου δίνει τώρα άμέσως προκαταβολικά, μα θά σώσει και τη ζωή ενός άνθρώπου.

— Όρισμένως κάποιον, Ούγγενότου, φώναξε ο Ούγγολινος, σπατώντας συγχρόνως τα χέρια του.

— Ναί, κάποιον Ούγγενότου, τι σε μέλλει;

— Τόσο λίγο μ' ενδιαφέρει, ώστε σάς δοκίμομαι να μην ιδω τον παράδεισο αν δεν έκτελέσω ό,τι μου ζητείτε.

— Θ' άκατορρώσεις ν' άρροπορήσεις τον μαρκήσιο επί μιά ώρα;

— Μάλιστα. Μείνατε ήσυχος.

— Πές μου, με τι μέσον;

— Με κάποιο μέσο που δε μπορώ να σάς πω, μα που εινε άλάνθαστο. Κι' αν δεν άπιτύχω, έκλαμνρότατε, παραδέχομαι όχι μόνο να μου πάρεις πίσω τα χρυσά σκουδα σάς, αλλά και να με σκίσετε ζωντανό, όπως ο Άμβρόσιος Παρ έλίζει στο Ταλεμόνδο τα σώματα των άπαγχονιζόμενων απ' το κοντοσταύλο!

— Πολύ καλά, έπιστενομαι σε σένα. Όρκιστηκες να μην ιδής τον παράδεισο. Όρκος έφες;

Άφου είπε αυτά ο άγνωστος γλύστρησε στην όμίχλη και χάθηκε.

— Ό! ούράνια βοροχή! Ό! βοροχή τρισευλογημένη χρυσών σκουδών! μουρμούριζε ο γάνος σάν άπόμεινε μόνοι. Λίγες σταλαγματιές άόμα και θά κάμω την τύχη μου. Τότε αφήνω το καπνείο, νύκτονται σάν αὐθέντης και βρισκό και κ' ειναι μικρούλα νόσιμη, ή όποια θαμνημένη από το χρυσάφι μου δε θά βλέπει την άσ' ήμια της καυπούρας μου...

Τη στιγμή έκεινη ή σάλπινγα των όπλοφόρων άντήχησε, σημαίνουσα το άναχωρητήριο.

— Ό! ό! μουρμούρισε ο Ούγγολινος, φαίνεται πως το κρασί μου βρήκε τον πάτο ή πως ο Χαιρεμαρίας δεν εινε ευχαριστημένος με τους σπατωίτες του, άφου τους διατάσσει να ίππεύσουν, χωρίς να τους δώσει καρό να ξεμεθύσουν. Θά ειναι λοιπόν μονάχος στο καπνείο μου, όταν θά άποδεχθώ το μαρκήσιο. Όλα πάνε καλά...

Το πρωί της ήμέρας έκλεινε διάφορα περιστατικά είχαν επ' βραδυή την άναχώρησή του μικρού Σίμωνα Βάσα. Ο γέρον μεγιστάνας είχε σηκωθεί τρώει-πο-νι, αλλά τη στιγμή που νύκτονταν, του άγγειλαν ότι ο θαλαμηπύλος της έπιστοσύνης του, Γαβριήλ Λεχερέπε δε βρισκόταν πουθενά, αν και τον άναζητήσαν.

Ο Γαβριήλ Λεχερέπε, άνδρας γενναίος και άποφασιστικός, έπρεπε να συνοδεύει τον κύριο του. 'Η άναζητητή άπουσία του έκανε το μαρκήσιο ν' άρροπορήσει μιά ώρα. Τέλος άφου βροήθηκε να περιμενη, διατάξε από άλλους υπαλλήλους του να έτοιμαστούν για να τον συνοδεύσουν.

Έκείνη μπήκε στον κατώνα, όπου ύπο το άγρυπνο μάτι μιάς χωρικής των Κομωκί, άναπαύονταν ή έλιπε των ψηλατών του κτή ή εδωγία του Θεού που είχε κατέβη στον ίλο του ύστερα από πολλά χρόνια θλίψεως και έρημις, ή Λευκή, ή αγαπημένη του κόρη.

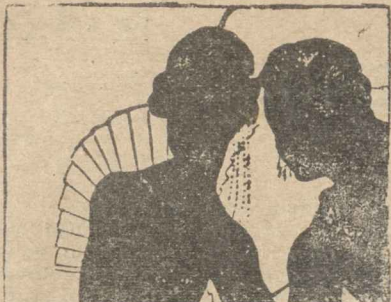
Η Λευκή ήταν μικρή ακόμα. Μα ήταν αδύνατο να φαντασθής κανείς πού λεπτή και πού γλυκεία μορφή, στεφανωμένη από το όμορφότερο και πλουσιότερο στέμμα ξανθών βοσερών.

Κοιμόταν τον τροφόν ύπνο των άγγέλων, που μόνο ορανίες όπτασιες τον παρακούσαν.

Ο πατέρας της έπνιγε άκίνητος για μερικά δευτερόλεπτα και ρεμβό μπρος στην κοιμώμενη κόρη του. Έβλεπε τη μικρή του κόρη σ' α να προσπαθόνταν πώς την έβλεπε για τελευταία φορά και το βλέμμα του το τραχύ και σπινθηρόλο σάν κόμη σπινθίου, άκινη βυθούσε την ώρα έκλεινη από άπειρη στεργή.

Έξαφνα, έλάνω στα αλτακωμένα μάγουλα του γερν μαρκηρίου άρρωσαν να τρέχουν δάκρυα σιγα-σιγά... (Ακολουθεί)

Την άποχαιρέτησε με σφιγμένη καρδιά...

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΡΕΚΛΑΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πώς ήπατησαν... τους οφθαλμούς τὰ στεφάνια τῆς κηδείας. Ὁ πρὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν... καφές! Ἐνα νέον σύστημα εἰκονομαίας. Ρεκλαμαδὸρος γιατρὲς. Ὁ μεγαλειώδης ἐχθρὸς τῆς... ρεκλάμας. Κ' ἕνα ποίημα «ἐσσεὶ εὐγνωμονούντος». Τὰ «Κοινωνικά» τῶν ἐφημερίδων. Ἀρραβάνες περὶ θά... γίνευν! Ἐνας περὶ ἀρραβωνιάζεταί με μιά... ἀγνωστὴ Κυρία. Πῶς συνεβίβασεν ὁ Σκουπίτσας τὰς ἀρχάς. Ὁ πάγων καὶ τὸ φαῖσκι τοῦ Βερρείου. Ὅταν ὁ κ. Πιστόλακας ἐμβολιάζεται κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Σὲ προηγούμενα φύλλα γράψαμε γιὰ τὴν ἐξέλιξι τῆς Ρεκλάμας στὴν Ἑλλάδα. Πῶς πρωτόρχισε, ἀπὸ πόσα κοινὰ στάδια ἐπέρασε, γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ σημεῖο πού σήμερα βρίσκεται.

Ἐξακολουθοῦμε σήμερον τὴν συνέχεια τῆς μελέτης ἐπὶ τοῦ περιεργου αὐτοῦ ζητήματος.

Σ' ἕνα εὐχαριστήριο λοιπὸν πού δημοσιεύθηκε τὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ στὴ «Νέα ἐφημερίδα», οἱ «τεθλιμμένοι συγγενεῖς» εὐχαριστοῦντες τὸν κόσμο, γιὰ τὴ συμμετοχὴν τοῦ στὴ θλίψιν, τοὺς εὐχαριστοῦν συγγενῶν καὶ τὸν... ἀνθοκόλῃ πού ἔκαμε τοὺς σταυροὺς καὶ τὰ στεφάνια, διότι:

«Οἱ παραδείσιοι τῇ ἀληθείᾳ καὶ μετὰ καλλιτεχνικωτάτων ζήλου φιλοποιήσαντες στέφανοι κ.λ.π... ἠπάτησαν τοὺς δοξαλομῶνς πάντων, ἐκλαβόντων αὐτοὺς ὡς ἐκ ψευδῶν ἀνθέων πεποιημένους».

Ἡ ρεκλαμαριστικὴ αὐτὴ εἰδοποιήσις δὲν ἔλειπε τότε ἀπὸ τῆς ἐφημερίδας.

Σὰς παραθέτομε δυό, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡ μία δημοσιεύθηκε στὴν τότε «Νέα Ἐφημερίδα» καὶ ἡ ἄλλη στὴν «Ἐπιθεώρησι».

«Ἀπὸ πολλοῦ συγγνώμης εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καφετίων ἢ «Διεθνήσεων» καὶ εὐρίσκων ἐν αὐτῇ καφὲν λίαν γενετικὸν καὶ μεγίστην καθαριότητα, συνιστῶ εἰς τὸ κοινὸν τὸ καφετίον τοῦτο εἰς τὸ ὅποιον, προσέτι, διατηρήθῃ ἡ αὐτὴ τιμὴ τῶν 10 λεπτῶν».

Ἡ δεύτερη ρεκλάμα εἶνε ἀκόμα πῶς ἐμφανιστικὴ καὶ ἰδιοτροπία. «Ἀκούσας ἐπαινόμενον τὸ ξενοδοχεῖον ἢ «Κοινὴ Γνώμη», κείμενον κ.τ.λ., μετέβην σήμερον τὴν μεσημβρίαν ἵνα φάγω ἐν αὐτῇ. Ἐπειὶ δὲ τὸν εὐχαριστήσαντα ἐκ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς εὐθυμίας, ὥστε συνιστῶ αὐτό. Ἰδίως δὲ μὲ ἐκπλήξην εἶδον τὸ μέγεθος τῶν μερίδων αἱ ὁποῖαι εἶνε τόσο μεγάλα, ὥστε ἐχόρτασα πολλὴ καὶ τὸ ἐσπέρας δὲν ἠμπούρεσα νὰ φάγω. Ἐξοὺν λοιπὸν διπλὴν οἰκονομίαν».

Καὶ υπογράφεται ὁ γράφων «Ὁ εὐγνώμων πολίτης».

Σὲ μιὰ ἐφημερίδα τῶν παλῶν καλῶν καιρῶν, δημοσιεύθηκε κ' ἕνα εὐχαριστήριο πρὸς κάποιον... ἀστυνομικὸν κλητῆρα, ἐν ἀνεργείᾳ, ὁ ὁποῖος γιὰ τρεῖς τὴν ὑδροπνικία. Καὶ σ' ἕνα ὁμοροπλῆ κ' ἕνα τυπογράφου, πού γιὰ τρεῖς τὴν μέλη γνωστῶν τότε στὴν Ἀθήνα οἰκογενειῶν, πού ἐπασχον ἀπὸ ἀνίατα νοσήματα... Ἄλλὰ οἱ γιὰ τοὺς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς κυνηγοῦσαν ἀγρία τῇ ρεκλάμᾳ κ' ἔγραψαν ρεκλάμες οἱ ἴδιοι γιὰ τὸν αὐτὸν τοῦ ἀνδοσιωδιστάτος. Ἐπίσης ἔγραψαν καὶ ρεκλάμες ἐμμετρος. Νὰ ἕνα δειγμα ἐμμετροῦς λατρικῆς ρεκλάμας, παρμένο ἀπὸ τὴν «Ἐπιθεώρησι».

Τῷ ἱατρῷ Μελιγαλᾷ, Σκλήρῃ τῷ Δεονίδῃ, ὅτι μὲ ἐθεράπευσεν, εὐγνωμοσύνην οἶδα, πᾶσιν ἐκ νοσήματος σχεδὸν ἀθεραπεύτου, ὁ μ' ἔκαμε νὰ φαίνομαι ὡρὸς ἐντὸς καθέρετου. Ταχέως μὲ ἀπῆλλαξε τῆς νόσου τῆς χρονίας, ἐκείνος, ὃς φημίζεται κ' ἐκτὸς τῆς Μεσοσητίας. Μόνον μὲ παρεδέχθηκεν ὁ ἱατρὸς ὁ Σκλήρης, ἄλλος οὐδεὶς ἐκ τῶν πολλῶν, πού εἶν' ὁ τόπος πλήρης. Ἀπαντες μὲ ἀπῆλπισαν ἐκτὸς τοῦ Δεονίδα, πρὸς τὸν ὁποῖον χρεωστῶ ζωῆς μου τὴν ἐλπίδα.

Ἐν Ἀργοῦροῦν τῇ 26 Ἰουλίου 1898

Ὁ ἐσσεὶ εὐγνώμων

Ἰωάννης Κ. Πλέσης

Περίεργες ἀρχετὰ εἶνε καὶ ἡ κοινωνικὴ ρεκλάμας τοῦ καιροῦ ἐκείνου, τὰ σήμερον λεγόμενα «Κοινωνικά», τῶν γάμων, ἐορτῶν κ.λ.π., τὰ ὁποῖα πρωτοῦρχισεν, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ὁθωνος, ἡ τότε ἐφημερίδα «Ταχυτέρος Φήμη», τὰ ὁποῖα ὅμως κατόπιν ἀνέπτυξε καὶ ἐνοστηματοποίησε ὁ μακαρίτης Ἰωάννης Καμπούρογλου στὴ «Μικρὰν Ἐφημερίδα» του.

Νὰ δὲ πῶς πρωτοῦρχισαν αὐτὰ καὶ πῶς τὰ χαρακτηρίζει καὶ προγραμματίζει ἡ «Ταχυτέρος Φήμη» σὲ μιὰ ἀπάντησίν της σὲ ἄλλην ἐφημερίδα:

«Ἡμεῖς πολιτικὰ δὲν ἐγράψαμεν, οὔτε γράφομεν. Ἡ βιομηχανία μας περιορίζεται μόνον διὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ κοινὸν καὶ εἰσέρχεται καὶ ποῖος ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν πόλιν μας, ποῖος στεφανώνεται καὶ ποῖος ἡραβωνιάσθη καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀποροῦμεν πῶς ὁ «Φίλος τοῦ Λαοῦ», φρονήσας τὴν μικρὰν ταύτην βιομηχανίαν μας, κατεχώρησεν σὸ πολυτίμητον φύλλον του, ποῖος ἦλθεν ἀπὸ τὴν Ὑπᾶτην καὶ ποῖος ἀπὸ τὴν Αἴγιαν».

Σήμερα ἀναγγέλλονται στὰ «Κοινωνικά» τῶν ἐφημερίδων ὁ ἀρραβῶνας πού ἐγέναν, ἀλλὰ ἡ «Ταχυτέρος Φήμη», προσηγορεύελλε τότε καὶ τοὺς... μέλλοντας νὰ τελεσθῶν.

Νὰ μερικὰ ἀγγέλματα ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς τοῦ 1851 καὶ 1852. «Κατ' αὐτὰς διαπραγματεύονται πολλῶν ἀξιεστάτων νέων καὶ τὰ θελκτικὰ δὲν δεσποῦν ἀναιδέως. Μεταξὺ αὐτῶν τὸ προσχέστατον καὶ ἀποτελεσματικώτερον εἶνε τοῦ κομποῦ καὶ φιλομούσου κ. Ἀλβέρτου τοῦ ἐμβολιάστου».

Κι' ἄλλο:

«Ἐπιπροσφωρήθημεν παρὰ τοῦ κ. Καθολοῦ, δι' ὃ κ. Ἐσταθίου Στεφάνου μετέβη εἰς Κάρυστον διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀρραβῶνα του μετὰ μιᾶς ὡραίας καὶ πλουσίας νέας».

Καὶ ἀκόμη:

«Ἐφθασεν ἐνταῦθα ἀπὸ τὰς Πάτρων, ὁ χρηστὸς μας φίλος Διδόλιος, γραμματεὺς τοῦ ἐκεί Πρωτοδικείου, καὶ σκεπὴ, ὃς ἔχον, νὰ ἀρραβωνισθῇ μετὰ τινος ἀγνώστου Κυρίας».

Περίεργον εἶνε ἐπίσης ἡ ἐξῆς ἀναγγελία ἀρραβῶνων, ἀνακαταμένη καὶ μὲ ἄλλες εἰδήσεις:

«Ἐφθασε κατ' αὐτὰς, ἀπὸ τῆς πατρίδος τοῦ Ναυπλίου, ὁ πού ὤπηγε καὶ διαπραγματεύετο ἀρραβῶνα μετὰ τινος γυναικίστης νέας, ὁ χρηστὸς νέος κύριος Ἀνδρέας Σκίλιον ἢ Σκουπίτσας. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκεί διατριβῆς του ἔσχον διὰ τῆς συνείσδου του, νὰ φέρῃ εἰς ἀρμονίαν τὰς διαφορὰς τοῦ νόμου ἑαυτοῦ. Ἐνταῦθα δὲ τὸν ὑπεδέχθησαν εὐμενῶς οἱ φίλοι του. Ἐκείνους δὲ μᾶς ἔφερε καὶ εἰδήσεις δι' ὁ φίλος μας Πλαστήρας ὅτι καὶ μετέβη εἰς Ἀργεῖον, πρὸς ἐπισκεψιν τοῦ κ. Σκλήρους».

Ἀλλὰ ἡ «Ταχυτέρος Φήμη» δὲν περιορίζεται μόνον σὲ εἰδήσεις ἀρραβῶνων γνωστῶν καὶ φίλων της, ἀλλὰ ἀγγέλλει καὶ ἄλλας τὰς τῆς ἡμέρας τῶν φίλων της, καὶ ὅταν ἀκόμα δὲν ἀδυνατοῦν.

Ἐτοί γράφει τὰ ἐξῆς γιὰ τὸν μακαρίτη Δ. Μπῆλλερ, τὸν γνωστὸν εὐφυλόλογον δημοσιογράφον καὶ τελωνιακὸν ὑπάλληλον.

«Ὁ Συντάκτης τῆς «Ἐκτακτοῦ» Ν. Μπῆλλερ παρατηρεῖ, φη κατ' αὐτὰς ἔχον ἀκρίαν ἀκρίαν ἡνίκα καὶ ζωηρότητα οὐκ εὐκαταφρόνητον».

Ἀκόμη:

«Ὁ δικηγόρος κ. Χριστόπουλος χαιρεῖ ἀκριά ὄντας καὶ εὐχαριστεῖ τοὺς προσερχομένους πελάτας του».

Ἡ:

«Ὁ κ. Λουκάς Πύρρος ἐρχόμενος ἐπ' ἀκρίαν ἐπέσε καθ' ὁδὸν καὶ κατέβηκε τὴν χεῖρα του. Ἦν ὁμοῦ ἐρίσκειται εἰς ἀνάγκην καὶ καθῆμαι ἀπονητὴ εἰς τὸ παρῶν Θεωρῶν τοὺς διαβαίνοντας φίλους».

Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται ἡ «Ταχυτέρος Φήμη» εἰς αὐτὰ. Ἐποφεν καὶ ἄλλα, ὡς π.χ.:

«Ὁ κ. Σωτήριος Βέρροιος ἐκείρε, τέλος πάντων, τὸν δεσπότην πώγωνά του καὶ κατ' αὐτὰς ἀναχωρεῖ διὰ Χαλκίδας, πρὸς τὸν χρηστὸν καὶ γενειοφόρον κ. Θ. Καλὸν».

Καὶ ἀφοῦ μᾶς εἶπε γιὰ τὸν πώγωνά του, μᾶς λέει καὶ γιὰ τὴν ψαθάκι του:

«Ὁ κ. Σ. Βέρροιος διακρίνεται ἐφ' ὅσον μεταξὺ τῶν σιασφῶρων, διότι αὐτὸς μεταξὺ ἄλλων φορεῖ σιασφῶν ἐκ φοίνικος».

Ἀλλὰ μανθάνομεν καὶ ἄλλα, ὡς π.χ.:

«Ἐμβολιάσθη κατ' αὐτὰς ὁ κ. Πιστόλακας. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν λοιπῶν συνομηλῶν του νεανιῶν».

Καὶ ἀκόμη:

«Ἐφθασεν ἐνταῦθα ἐκ Σύρου ὁ τυπογράφος κ. Πολυμῆτης ὅστις καὶ εὐταφῆς. Τὸ τυπογραφεῖον του, ἐν τῇ ἀποσίᾳ τῆς θύλης παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ διαχέῃ τὰ φῶτα καὶ τὰς προόδους τοῦ αἵματος. Ἡ μεταβίβασις του ἐγένετο ἐνταῦθα, ὑπαγορευμένη ἀπὸ τὴν ἀνάγκην μόνον νὰ ἀνταμώσῃ τὸν ὀδοντοῖστρόν κ. Δι. Κοβίτς, διὰ νὰ καθαρῇ τοὺς δόντας του, κόμηντα ὡραῖον καὶ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὅποιον συνιστᾷ πολλὴ εἰς νέους καὶ τὸ ὡραῖον φύλλον».

Αὐτὰ γιὰ σήμερον, ἄλλοτε θὰ σὰς πούμε περισσότερα.

Ὁ Παλῆς

Εἰς τοὺς Τζογαδοροὺς

Τώρα πούναι κάθε λέσχη ἡ ἐξώπορτα κλεισμένη καὶ τῆς τράπουλας ἔχῃ καθε κέρδος καὶ ζημία, ἄλλος τρόπος σωτηρίας διὰ σὰς δὲν ἀπομένει, παρὰ θέσεις νὰ σὰς δάσωμεν εἰς τοῦ Κράτους τὰ ταμεία.

Σουρῆς

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΒΙΛΛΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΡΥΔΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

Στὸ θυμητικὸ ἐκείνου πού τὸν ἐγγνώριζαν μένει ἀλησμόνητος. Μοναδικὸς καὶ ἀδιήγητος. Στὴν ἀρχή, οἱ κάτοικοι τῆς μικρῆς ἐπαρχιακῆς πόλεως θυμῶνα μὲ τ' ἄστυα φροσύματά του, μὲ τὴν ἀνάμνησιν τῆς πού ἔκανε ἐκείνον τὴν ἐξουσία, ἀλλὰ καὶ ἀνάμνησιν τοῦ—μιά ζωὴ πού ἦταν σὺν προσβολῇ στὴν πατριδοπαρόδοι ἡθικῇ τοῦ τόπου... Στὴν ἀρχὴ λοιπὸν σκανταλιστῆκαν, σιγά-σιγά ὅμως τὸν ἐσυνήθισαν, τὸν ἐπῆραν «γιὰ μουρλό» καὶ διασκέδασαν μὲ τὰ καμώματά του.

Κ' ἦταν, ἀλήθεια, τύπαρος ὁ Κώστας ὁ Γκάμπαρης. Ψηλός, ξερακιανός, ξουρισμένος σὰν Ἑγγλέζος—σὲ ἐποχὴ μάλιστα πού τὸ Ἑλληνοπρεπέστατο μουστὰν καλλιεργέτανε σὰν ἐθνικὸ ἀνδρὸς—μὴ λογαριάζοντας τὰ ἐξήντα χρονία του, ἐξοδιστὰς ἀσυλλόγηται τὴ σημαντικὴ περιουσία πού εἶχε κληρονομήσει σὲ θυμὴν ἡλικία, ὁ Γκάμπαρης ταξίδευε δλον τὸν ἄλλον χρόνον στὴν Ἑβρώπῃ γλεντώντας μὲ τίς γυναικοὺς, πού ἦταν τὸ μέγαλό του πάθος, καὶ τὸ χεῖμα δρχότανε νὰ τὸν περάσῃ στὴν ἐπαρχία. Αὐτὴ ἦταν μιὰ ἔσχατος ἰδιοτροπία του.

Μιὰ κάποια γενικὴ μόρφωση δὲν τοῦλειπε. Εἶχε μάλιστα «ἐπὶ μακρὸν διατελέσει»—ὅπως τοῦ ἄρεσε νὰ λέγῃ—πρόξενος τῆς Ἑλλάδος σὲ διάφορες χώρες. Μιλούσε τὰ Γαλλικὰ σὰ γλῶσσα του καὶ συνηθίσε ν' ἀνακατεύῃ γαλλικὰς φράσεις καὶ πρὸ πάντων βρισιές, στὴν κοῦβέντα του. Ὡς τόσο καυχότανε ὅτι εἶχε τὴν καταγωγή ἀπὸ παλιὰ βενετσάνικη οἰκογένεια...

Μὲ τὰ πρωτοβόρεια, μόλις χανότανε τὸ τελευταῖο χελιδνί, νάτος αὐτὸς στὴν ἐπαρχία. Ἰσως, κοτσονότος, κομπῶς, βγαλμένος ἀπὸ τὸ κοῦνι, μὲ τὴν αἰωνία ροζέτα τοῦ Γαλλικοῦ παρῶσιμου εἰς μπουτονιέρα, καὶ ὅχι μόνος. Ποτὲ μόνος. Κάθε χρόνον ἔφερνε καὶ τὸ ταῖο του, τὴ «ντάμι ντὲ κομπανί» του, ὅπως ἔλεγε ἡ Κ' ἡ συντροφιστὴ του ἦταν πάντα ξένη: Γαλλίδα, Γερμανίδα, Ἰσπανίδα, Ρούσσα, —Ἑλληνίδα ποτέ. Ἡ Ἑλληνίδα ἦταν γι' αὐτὸν «βρωμερὰ ὥδα», σὰλ μπέτ! ὅπως τὴς ἐγκαταστήσει ἀναγκασιόσμενος...

Μισὴ ὥρα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, πλάγι στὴν πλατεῖα δεινροστοχία μὲ τίς γέφυρας πεπεριεῖ, εἶχε τὴν πατρικὴν του βίλλα ὁ Γκάμπαρης, μέσα σ' ἕναν ἀπέραντον κήπο ἀπὸ καρυδιὲς καὶ ἄλλα δένδρα. Ἡ βίλλα εἶχε ἕνα μακρὸν λιανοτὸ στὴν πρόσοντῃ τῆς κ' ἦταν ὅλη σχεδὸν σκεπασμένη ἀπὸ πυκνόφυλλο κισσὸ καὶ βοκαμπιλιές. Μεγάλα ποτικία καὶ σάφους φράλιας μέσα στοὺς ἀπλοκαμῶνους τῶν ἀναδεντρώων αὐτῶν, πού ὁ Παναγὸς, ὁ ἡλίθιος γέρο ὑπερήτης τῆς βίλλας, τὶς ἐπιανε καμιά φορά μὲ τὰ χέρια του, γελώντας χαλὰ, καὶ τίς ἄφηνε πάλι νὰ σκαρφαλώσων στὸν τοίχον... Τὰ ποτικία ὅμως τάπνιγε μέσα στὰ σάπια νερά μιὰς στέρνας πού ἦταν σὴ μέση τοῦ περβολιοῦ.

Πίσω ἀπὸ τὸ βορεινὸν τοίχο τῆς βίλλας βρισκότανε τὸ νεκροταφεῖο, μὲ τὰ κυπαρίσσια του, φυτεμένα ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια. Καὶ λίγο πρὶν πέρα, στὸ γοῖθρομα ἑνὸς μικροῦ λόφου, τὸ πέτρινον λιοντάρι, σκαλισμένο ἀπὸ γλυπτὴ Βαναρὸ, ἐπάνω ἀπὸ τὰ μνημῆματα τῶν συμπατριωτῶν του, «ἐν ἐτέραναι μεμορίαμ».

Σ' αὐτὸ τὸ θλιβερὸ μόνοντο, σ' αὐτὸ τὸ ἀπελπιστικὰ μεγαλοχολικὸ τοπίο, ἔφερνε κάθε χινοπῶρο τὴν ματὰμ τῆς κάθε χρονιάς, τὸ ἀκούραστο γεροντοπαλλήκαρο! Καὶ κάθε φορὰ ἄλλης ἐθνικότητος. Ὅλες τίς σημαίες γνωστῶν καὶ ἀγνώστων κρατῶν, ἐθνῶν, φυλῶν. Ἀκόμη καὶ Φελλάγα ἔφερε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Ἦτανε μιὰ ὁμορφὴ γυναῖκα, μὲ σικιστὰ μυγδαλωτὰ μάτια, βαμμένα στὶς ἄκρες μὲ κόκκα, μὲ πυκνὰ φρύδια κ' ἕνα στόμα κατακόκκινο καὶ σαρκώδες. Κάτω, στὰ σφύρα φοροῦσε βραχιόλια. Στὸ κεφάλι της σάλι χροσάτο. Ἦτανε μεγαλόκορμη καὶ ντρίτα σὰ γοργὸν καροβιοῦ, πού ὅταν τὴν εἶδε ὁ Παναγὸς γούλωσε τὰ μάτια σὰ βῶδη.

— Ἐμπρός, κοσόν, τοῦ φώναξε ὁ ἀφεντικὸς του, πάρε τίς βαλίτσες τῆς ναντὴ!

Καὶ δίνοντας τὸ μπράτσο του στὴ γυναῖκα, εἶπε:

— Ἀλλόν, ναντὴμ!

Ἡ Φελλάγα σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ καθὼς εἶδε ἀπάνω της κατακόρυφο τὸ βουνο μὲ τὸ βενετσάνικο κίστρο του, στάθηκεν σαστισμένη. Δὲ φαινόταν εὐχαρστημένη ἀπὸ τὸν τόπο. Οὐδὲ ἀπὸ τὴν βίλλα ἐμνεῖν ἐνθουσιασμένη, σὴ μοναξιά καὶ τὴν μονοτονία, ἡ κόρη τοῦ γλεντιοῦ... Τὸ γεροντοπαλλήκαρο δὲν ἤθελε νὰ πῇ πού τὴν εἶχε πετύχει καὶ πῶς τὴν κάταφερε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. (Ἀργότερα γίνεκε γνωστὸ πῶς τὴν εἶχε πάρει ἀπὸ ἕνα σαντάν τοῦ Κάδεξ).

Ἡ Φελλάγα δὲν ἔμεινε πολὺν καιρὸ μαζί του. Ὑστερ' ἀπὸ τρεῖς βδομάδες τοῦφυγε μὲ τὸν καπετάνιο ἑνὸς Ὀλλανδέζικου παποῦ, πού εἶχε ὀθεῖ νὰ φορτώσῃ καπνὰ. Ὅταν κατάλαβε τὸ φευγὸ τῆς ὁ Γκάμπαρης, ἦταν ἀργά. Τὸ Ὀλλανδέζικο εἶχε σαλπάρει. Ὁ Γκάμπαρης ἔτρεξε στὸ λιμενοβραχίονα καὶ καθὼς τὸ παποῖ προσπερνοῦσε, εἶδε τὴ Φελλάγα του μὲ τὸν καπετάνιο πλάι-πλάι στὴ γέφυρα καὶ νὰ κοιτάζουν κατὰ τὸ μέρος του, σίγουρα κοροῖ-δευτικά! Σὲ μιὰ στιγμὴ μάλιστα ἡ Φελλάγα σήκωσε τὰ χέρια της καὶ τοῦτοῖσε δυὸ ρωμεῖκα φάσκελα! Ὑσώσε ἀπὸ τὸ κακὸ του τὸ γεροντοπαλλήκαρο, πῆγε σὸ σπῆτι του καὶ τσάπασε τὸν Παναγὸν στὸ ἔξωλο.

Μιὰν ἄλλη χρονιά—ἦταν ὁῦως καλοκαίρι ἀκόμη—ὁ Γκάμπαρης γύρισε ἀπὸ τὴν Ἑβρώπῃ συντροφειμένος μὲ μιὰ... Γιαπωνέζα, πού τὴν εἶχε φερθεῖν στὰ θολὰ νερά ἑνὸς Παρισινοῦ καμπαρέ. «Ζαπο-νέζ βρετὰμπλ!» ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος, μὲ καμάρι. Ἦταν, ἀλήθεια, μιὰ κοττή, λιγνοκάμωτη γυναῖκούλα, μὲ λοξὰ ματάκια, σὰ χάντρες, ὁ Γκάμπαρης ἦτανε ξετρελλωμένος μαζί της, τὴν ἔλεγε «μονομῆ του», καὶ τὴν ἐσεργιάνιζε στὸ μεγάλο περβόλι, κρατώντας τὴν πολλὰς φορὲς στὴν ἀγκυλιά του, σὺν κούκλα. Ἡ μικρούλα μουσὴ μὲ ἦταν, ἀλήθεια, χαριτωμένη μὲ τὸ ζωγραφισμένον κινὸν της, ἡ τὸν κινουάρι, πάντα καλοχτενισμένη, μὲ μιὰ μεγάλη Γιαπωνέζικη χτένα στὰ μαλλιά, καὶ παφουμαρισμένη.

Μὰ ὅλαγε κανεῖς πῶς αὐτὴ τοῦ βῆκε πολὺ ρωμαντικῇ. Ἀναστένανε ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς στὸ βράδυ, ἔπειτα σκιατότανε τὰ φαντάσματα τοῦ γειτονικοῦ νεκροταφείου, κ' ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα γιὰ τὴν ἀνοησία πού ἔκανε ν' ἀκολουθῇ τὸ φίλο της σὲ τούτῃ τῇ μακρυνῇ χώρᾳ πού τὴ φαντάζονταν στὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ κόσμου. Εἶχε χάσει τὰ νερά της ἡ δόλια, φοβότανε νὰ ξεμυτίσῃ μονάχη ἀπὸ τὸ περβόλι. Μὰ κ' ἂν ἤθελε, ἴσως δὲ θὰ μπορούσε, γιὰτὶ ὁ Παναγὸς θυμότανε τὸ μπρεντάκι πού εἶχε φέει ἐξ αἰτίας τῆς Φελλάγας, κ' αὐτὴ τὴ φορὰ εἶχε τὰ μάτια του τέσσερα...

Ὅταν μπῆκε γιὰ καλὰ τὸ γινόπορο, τὰ καρυδιόφυλλα ἄρχισαν νὰ πέφτουν, τὰ κυπαρίσσια βογγοῦσαν κατὸ ἀπὸ τὰ καμουτσάκια τῆς βροχῆς, κ' ὅλο τὸ γύρω τοπίο πῆρε τὴν πρὶν ἀξιοθηρήνητη ὄψη, ἡ μικρούλα ἡ μουσὴ βρῆκε τὴν ζωὴν ἀβάσταχτη. Παραπονοῖετανε Γιαπωνέζικα στὸν Παναγὸν καὶ Γαλλικὰ στὸ φίλο της. Ὁ πρῶτος κονοῦσε τὸ κεφάλι, τῆς ἔλεγε «Ντὲν καταλαβαίνω, κ' ἀπὸ μέσα τοῦ μουρμούριζε: «Ἀμ δὲ μὲ ἐγγλιστράς ἐσύ, γιὰ νὰ μὲ ρέσῃ πάλι τ' ἀφεντικὸ στὸ ἔξωλο», ἡ δειχνοῦσε, τὴν πλάτη του, ἔκανε τὴ σχετικὴ μὲ τὸ ἐυλοκόπημα παντομίμα... Μὰ ὅταν γύρισε ἀπὸ τὴν πόλιν ὁ Γκάμπαρης, τῆς ἔκανε ἕνα σφοδρὸ χάδια, λέγοντάς της ὅτι γλῆγορα θὰ περάσῃ ὁ χειμῶνας καὶ θὰ ξαναπᾶνε στὴ Ριβιέρα, στὸ Παρίσι, στὸ «Μουλέν Ρουζ», στὸ γλῆντι, καὶ τὴ γέμισε φιλία, πού ἡ μικρὴ ἀπογοητευμένη τάρβρισε σαχλά, ὅπως ὅλα γύρω της...

Εἶχε σουρῶσει πιά ἡ δόλια, εἶχε μείνει παρὰ καὶ κόκκαλο... Ἐνα βράδυ, ἦταν

πόλη... Πήρε δρόμο. Κατέβηκε μόνη της στην προκυμαία—μιά μέρα που ο Γκάμπαρης έλειπε στο κυνήγι—μπήκε στο μεγάλο καφενείο και διάταξε καφέ και ναργιλέ! Αυτή τη φορά το σκάνταλο περνούσε τα όρια. Άκούστηκαν μορμολιές σε βόρος του ξαναμωραμένου που έφαγε κάθε δεσμό με την ήθικη του τόπου... Μά ως τόσο η Κιβούτσα, αδιαφορώντας για τις ματιές που την έσάτευαν, ήπιε με άγρυπνη καρδιά το καφενάκι της, γουργούρισε το ναργιλέ της, και ύστερα, σά φρεγάδα σηματοδότη, με τον πέπλο της άνεμίζόμενο, σηκώθηκε και πήγε σπίτι.

Την άλλη μέρα που ο Γκάμπαρης έμαθε το κάμωμά της, άνοιξε μαζί της καντά. Τό γεροντοπαλλήκαρο θύμωσε στα σωστά και θέλησε να σηκώσει χέρι πάνω της! Μά η Ρουμάνη ήταν πιο γεροντοδύαμη, και ακούστηκαν γάτι σκαμπίλια που έκαναν τον Παναγό να τρυπώσει στο κελλάρι φοβισμένος. Ήταν η πρώτη φορά που ο Γκάμπαρης έτρωγε ξύλο από γυναίκα, και με τρόπο που κατάλαβε ότι αυτή τη φορά βόηκε το μαστορά του. Νά πάρε' η όρηγ! Νάσου τώρα κι' ερωτευμένος!

Η Κιβούτσα, που τούχε πειά βρει το σφυγμό, τον έσπασε από τη μύτη. Κάθε μέρα είχανε καυγάδες... Ύστερ' άρχισε να του κάρη και άπιστες. Κατέβαινε μέρα-μεσημέρι στην πόλη και συναντούσε κάποιον αξιοματικό του Πυροβολικού, έναν ανιρακλά ι-σαμει κει πάνα, που όταν συναντιότανε με το Γκάμπαρη έστηρε βε το μουςάκι του και χτυπούσε προκλητικά το μαστίγιο στη μπότα. Στο τέλος ο Γκάμπαρης κατάλαβε πως είχε πειά γίνει ο-ζίλης στον τόπο.

Φτάνει, Κιβούτσα, της ελπε ένα βράδυ, αβριο φεύγουμε γιά την Άθήνα, κι' από κει γιά έξω.

Έγω θά μείνω! Δεν πάω πουθενά! Εδήλωσε η Ρουμάνη και άρχισε να τόνε βόλξη σε δυό γλώσσες: Γαλλικά και Ρουμάνικα, άνακατώντας και λίγα ρωμέϊκα. Μά όταν «αυτό το γκαίν-τούρι» ο Γκάμπαρης της εδήλωσε σταθερά ότι θά κλειδώση τη βίλλα και θά φύγη μόνος του, η Κιβούτσα, που ήξερε ότι ο α-ίωματικός δεν θά την έκρατούσε, αναγκάστηκε ν' ακολουθήσει το γεροντοπαλλήκαρο.

Φύγαμε την άλλη μέρα με το πρώτο τραίνο. Ήτανε άνοιξη, Μάρτης. Ο Παναγός που είχε κουβαλήσει τις βαλί-τσες, τους στο σταθμό, κι' ήτανε λυπημένος γιατί έ-χανε το καθημερινό γλέντι των καυγάδων, χάζεψε μονάχος τώρα βλέποντας το τραίνο να χάνεται στο στεγνύσιμο της δενδροσιτικής, με τον καπνό που ένε-μιζότανε σά μαύρο λοφίο...

Ο Γκάμπαρης δεν ξανάθεσε πειά στον τόπο. Τον ίδιο κεινο χρόνο βόηκε το θάνατο και μάλιστα δρα-ματικό, στην ξενιτιά. Άπό πηγή οίγουρη μαθεύτη-καν τα περιστατικά:

Η Ρουμάνη τότε παράτησε άμέσως μόλις πάτησε το πόδι της στη Μασσαλία. Και κεινος, ταξιδεύον-τας έδω και κει, προσπαθώντας να τήνε ξεχάσει, δεν εύρισκε πουθενά ήσυχια.

Μιά νύχτα που ταξίδευσε με το έξπρες από την Γαλλία στην Έλβετία κι' ήταν ολομόναχος στο βαγ-κόν-λι, καθώς το τραίνο περνούσε τη σήραγγα του Σεμπλόν, ο Γκάμπαρης ξύπνησε άπότομα από ένα κα-κό όνειρο, και σαστισμένος, μισοκοιμισμένος άκόμα, άνοιξε το πα-ράθυρο κι' έσκυψε έξω. Στη στιγμή το κεφάλι του χτύπησε με φο-βερή ορμή σε κάποια σιδερένια κολώνα. Η κολώνα του το πήρε, σά σπαθί. Το πρωί, ο υπάλληλος του βαγονιού βόηκε το κορμί του βουτηγμένο στο αίμα, σχεδόν άκέραιο. Όλο το έπάγω μέρος του κρανίου είχε φύγει...

Όταν το τραίνο σταμάτησε στη Μπρύν-τη μικρή τελωνειακή πόλη της Έλβετίας—το άθλιο κορμί παραδόθηκε από τον κακο-τραίνο στις άρχές, που φρόντισαν να εξακριβώσουν την ταυτότητά του, από τα χαρτιά που βόηκαν επάνω του, και να τόνε θάψουν. Κανένας όμως δεν νοιάστηκε να μαζέψει και το κρανίο που είχε πέσει μέσα στο σκοτεινό τούννελ.

Πέτσι, ύστερ' από πολλά χρόνια, πήγα στην πατρίδα του Γκά-μπαρη. Βόηκα τη βίλλα του άγνωστη. Την άγόρασε από καιρό κάποιος εργοστασιάρχης και την έκανε φάμπρικα με διάφορες άπο-θήκες και παρατήματα γύρω. Φτεάνει κονσέρβες σε κουτιά: Νομάτες, κολοκυθάνια, μπάνες... Τις δροσερόφυλλες καρδιές τις έκοψε σύριζα, καθώς και τα περισσά άλλα δέντρα, φύτεψε λαχανικά στα παρτέρια, τον έκανε άγνωστο τον κήπο.

Μά πίσω από το μαντρότοιχο βογγούνε πάντα τα κυπαρίσσια του γειτονικού κοιμητηριού, κι' ο παλιός ευκάλυπτος, στη γωνιά του περβολιού, οίχτει το κλωνάριο του μακροφύλλου κατά τη γής. Όμως, κανένα σημάδι δε δείχνει πως έχει κάπου βόισκεται ο τά-φος της μικρής Γιαπωνέζας, με τα λωζά, λυπη-μένα μάτια.

1928

Στέφ. Δάφνης

ΣΚΕΥΕΙΣ

Δέν υπάρχει μεγαλειότερη λύπη παρά να θυ-μάται κανείς τον εύτυχημένο του καιρό, όταν είνε δυστυχισμένος.

Dante

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΣΥΚΑ - ΜΗΛΑ

Τού κ. Δ. Γρ. Καμπουρτζίου

Μιά φορά έγινε και δάσκαλος, αλλά το επάγγελμά του το δι-κεσε πέντε λεπτά, δούν και το σχολείο του!

Είς το χωρίον δηλαδή Σπάτα, που έχουν ιδιοκτησίες μερικοί συγγενείς της μητρός του προσεκήλθην ένα Σεπτέμβριον να μείνι κοντά τους χάριν άναφυξης δυό-τρεις ήμέρες.

Την πρώτην ήμέρα είδα πως τρυγούν οι χωρικοί, πως πατούν τον εύωδη οίνον, πήγα στην εκκλησιά του χωριού, το βράδυ είδα τον γυναικειον κόσμο του χωριού και... κοιμήθηκα με τις κότες.

Την δεύτερη ήμέρα, πρωί-πρωί έγύρισα όλο το χωριό και το πέριξ και «οία και όράσαμε». Έκάθησα λοιπόν στο πεζούλι του σπιτιού και έσκαπτόμουν πως θά περάσει όλη ή άλλη μέρα...

Έξαφνα βλέπω να περνάει, ένα μικρό καταχοντρο, κατακόκκινο χοργατσάκι, με καταγάλανα, έκφραστικά, χωρίς νοσημοσύνη, κα-κία μάτια.

Κρατούσε ένα κομμάτι ψωμί κι' έτρωγε με πολλήν όρεξη.

Νά! άσχολία έσκέφθηκα.

— Έλα δώ μορέ, έξερεις γράμματα; τώ ρώτησα.

— Έξρω, μου άποκρίθηκε.

— Ποι διαβάσεις τώρα;

— Στο άλφαβητάριο.

— Άντε φέρε' το γρήγορα να σε διαβάσω και θά σοι δώσω και μιά δεκάρα.

Και έπειθε έδίδασκε:

— Νά πάρε τη μιά πεντάρα μπρός κι' ύστερα παίρνεις και την άλλη.

Σε δυό λεπτά της ώρας έπανήλθε με το άλφαβητάριό του στο χέρι.

— Ός που έχεις φθάσει μορέ!

— Ός έδω.

— Γιά σου! Πρόσεξε λοιπόν! Σδ...υ; Σδ! του έουλάβη.

— Σδ! (έπανέλαβε και αυτό).

— Κά...α; Κά!

— Κά!

— Πές το τώρα όλο μαζύ. Σδκα.

— Μήλα! (μου φωνάζει αυτό μ' ένα βραγύτατο λάμδα).

— Όχι μορέ Μήλα! Σδ...κα. Σδ...κα...κα. Σδ...κα.

— Μήλα (αυτό πάλιν).

Δέν έχασα άκόμα την ύπομονή αλλά άναγα όλος.

— Μορέ παιδι γιά πρόσεξε καλά!

Και γίνεται ή τρίτη άπόπειρα:

— Μήλα (αυτό και πάλιν).

Τώρα χάνω πειά την ύπομονή μου, του τραβό τη γιακά και το στέλνω στο διάβολο.

Έτσι διέλυσα το σχολείο μου και δέν ξανάκαμ πειά τον δάσκαλο.

Δ. Γρ. Καμπουρτζίου

ΠΙΚ - ΝΙΚ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο πρώτος άναρχικός

Ο πρώτος, από τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους, που έ-δαξε συστηματικώς την κατάργηση της ήθικης και της δημοκρατίας, ήταν ο Θεόδωρος, μαθητής του Άριστίππου, ο έπικαιρομένος «άσεβής».

Ο Θεόδωρος έδίδασκεν ότι Θεοί δέν υπάρχουν, άλλ' ότι έπα-νήθησαν από την ανθρώπινη μορφή! Ότι ή κοινωνία και ή αλλη-γεία κατεσκευάσθησαν από τους πονηρούς, ότι ή ιδιοκτησία είνε δικαιολογημένη άδικία, ότι ή φιλία δέν χρησιμεύει σε τίποτε, γι-ατί μεταξύ των άνοήτων μόν δέν υπάρχει, οι δέ σοφοί δέν έχουν ανάγκην φίλων γιατί είνε αιδάρχεις, ότι ο φρόνιμος δέν πρέπει να διακινδυνεύη τη ζωή του γιά την πατρίδα του, γιατί άλλη πα-τρίδα δέν έχουμε παρά τον κόσμο, και δέν υπάρχει τίποτα μακρο-τερον από το να θυσιάζεται κανείς γιά ένα πλήθος άφρόνων! Έτσι ο Θεόδωρος έδίδασκε ότι δέν υπάρχει κακόν και ότι οι άνθρωποι έχώρισαν αυθαίρετως τις πράξεις σε καλές και σε καλές, γιά λό-γους συμφέροντος!

Τόν Θεόδωρον, γι' αυτά τα έπικινδυνα διδάγματά του, οι Κρ-ηνναίοι τόν έξώρισαν, και τόν έφιλοξένησαν ο Πτολεμαίος ο Λό-γος στην Άλεξάνδρεια, έως ότου—καθώς αναφέρει ο Ίσλακ—σε θάνατο, έπε το κώνειο και παρέδωσε το πνεύμα!...

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

Ο έρως δέν είνε παρά τύχη!...

Rostand

Η εύτυχία είνε... να μόν έχης γεννηθή.

Shakespeare

ΗΘΗ ΚΑΙ ΘΕΙΜΑ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΜΑΣ

ΒΑΛΚΑΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ

Προλήψεις και δεισιδαιμονίες γιά σεισμούς. Ή νεράιδες που σείουνε την γή. Τό νεύ σας στο μαντίλι. Ή πυροστιά και τό καζάνι άλεξίσισια. Ή πέντε άδερφάδες της Βοσνίας. Ή Βαλκανιτιά και ο συμβο-λισμός της. Σχέσεις σεισμών και... χαμομηλιών. Πότε ένας τόπος είνε στερεός. Ή Μισοπεντηκοστή και τά άδειανά τουβάλια. Ένα σακκί που τρώει. άστέρια. Πώς να γλυτώνετε από τους σεισμούς. Μαγιά Βελιγραδινά. Οι κοκκινόμαλληδες και ή πρασινομάτες. Μαλλιά που γίνονται δένδρογαλιές. Γιατί δέν σείεται πλέον ή γή στη Νίσσα της Σερβίας.

Ή Σερβία δέν ύποφέρει και πολύ από τους σεισμούς, γιά το-υ ίσως, ο λαός στο παραμικρότερο κούνημα της γής, τρομάζει από πολύ από τους Έλληνες, που είνε... μαθημένοι!

Κατά τους Σέρβους οι σεισμοί προέρχονται από τις «Μπελίτσες» που είνε ένα είδος λευκής νεράιδας, ή όποιες στήνουν κούνιες και κουνιούνται μέσα στη γή, ενώ έχουν απλώσει άπάνω στα δέντρα, στους θάμνους και στη χλόη τά άόρατα μαντίλια τους γιά να στε-γνώσουν.

Άν κανένας άπόσχετος διαβάτης της νύχτας ή του μεσημεριού πατήσει τα μαντίλια αυτά και τά λερώσει, ή κούνια της Μπελί-τσας κόβεται, ή νεράιδα πέφτει βαρειά στο χώμα, σείεται ή γή στο πέδιό της και παθαίνουν ζημιές μεγάλες στα σπίτια και τά χωριά!

Γιά τούτο, καλό θά είνε, όποιος γυρίζει τα μεσημέρια στους άγρούς, να κρατάει στην καλτσόδετα του ένα μπουκέτο από «ρα-νούνγκουλος», (βατράχια, νεροπούλες), κάτι κίτρινα ζωηρά λουλου-δια άφρα που φυτρώνουν κοντά στα ρέματα και στις πηγές. Οι «ρανούνγκουλοι» ως παραπαίδια που είνε του νερού, βλέπουν που είνε τά μαντίλια από τις Μπελίτσες ά-πλωμένα, κι' έμποδίζουν τά βήματα του διαβάτη να τά πατήσει.

Πρέπει όμως τους «ρανούνγκουλους» αυτούς να τους δρέψη κανείς πρωί, παρά πολύ πρωί, που είνε καθαρά τά μάτια τους, πριν βγει ο ήλιος και τά θαμπώσει με τό φως τους.

Επίσης όταν γίνεται σεισμός, άπάνω στη Μητροβίτσα, όσες νοικοκυρές έχουνε την ψυχραιμία βγάζουν στο ύπαιθρο ένα καζάνι και μιά πυροστιά και λένε.

Με τρία παδά ή πυροστιά πατάει στη γή πιό στερεά, κι' έναν κάζανο βαστά, κι' ούτε τρέμει ούτε κουνιέται, σεισμός, κακό, δέν συλλογιέται...

Πυροστιά, τομπίδα και φτυάρι βγά-ζουν επίσης έξω στην αυλή και όταν πέ-φτει χαλάζι από τον ούρανο.

Στη Βοσνία όταν γίνη σεισμός, τά κορίτσια πιάνονται μέση με μέση, σφί-γνουνται δυνατά και γυρίζουν ένα περιε-ρο άργό στροτό χορό, άγροκίνητο και λι-ποσυκό, λέγοντας κατά έλεύθερη με-τάφραση το κάτωθι τραγούδι:

Πέντε άδελφάδες ήμασταν σφιχτά άγκαλιασμένες, και δρόμο - δρόμο πήγαμε, με το Θεού τη χάρη.

Σταβει, λιγάνι ή δεξιά, ή άλλες την κρατούνε, Σταβει λιγάνι ή άριστερή ή άλλες την βαστάζουν.

Γιατ' έχει το Θεού εύχη κι' άγάπη των γονιών της, που στερεώνουν θέμελα και σφιγγουνε σάν πέτρες!...

Έπειτα δε πηγαίνουν στους κορμούς καληών βαλκανιδιών, που έφρεσθύνται εκεί τά πιό στερεωμένα και βαθυρίζόμενα δέντρα και έφρεσθύνουν κατί από πάνω τους. Ένα μι-κρό σταυρό, κανένα μικρό νόμισμα.

Στη Βουλγαρία πιστεύουν ότι στη γή ο-που φυτρώνει άφθονο χαμομήλι, σεισμοί δέν έγίνονται. Κατά μιά παλιά Βουλγαρική παρά-δοση του Κιουστεντίλ, τά χαμομήλια είνε τά αρπατάκια του Θεού, που τά βγάζει στη γή και τά βοσκάει.

Οι σεισμοί που ταραξουνε τη γή, πικραί-νουν το νερό, βγάζοντας νερό με θιά-φα και καταράμι από τά σωθικά της. Για

τούτο έχουν και μιά παροιμία, που την λέν, όταν θέλουν να δηλώ-σουν ότι ένα έδαφος είνε στερεό πολύ.

Τόπος στερεός, σάν χαμομηλότοπος.

Στά Βλάχικα χωριά της Μακεδονίας, δάν ένα χαλκοματένιο σκεπός μείνει τη νύχτα έξω από το σπίτι, κατ' ούδένα λόγον έπι-τρέπεται να τό μπιάσουν μέσα, δάν τούτο είνε μεταχειρισμένο. Για-τί πιστεύουν ότι τά κακά πνεύματα γιά να μπορέσουν να μπουν μέσα στα σπίτια και να κάνουνε κακό, τρυπώνουν μέσα στα σκεύη αυτά, κι' έτσι μπαίνουν στα σπίτια...

Στο Βανάτο της Σερβίας, κάθε μεσοπεντηκοστή, την όποια έ-κει πέρα λένε «Ρούζα» δέν τρώνε κρέας ο'νιοπάντες, ούτε σκου-πίζουν, ούτε φυλλά κόβουν.

Επίσης κρεμούν άδεια σακιά έξω από τά σπίτια τους, γιά να άποτρέψουν το κακό των σεισμών από την περιοχή τους. Τά σα-κιά αυτά πρέπει να μείνουν τρεις νύχτες άνοιτά στον άέρα, στο ύπαιθρο, γιά να «χορταίνουν άστέρια».

Όταν όμως τύχη να είνε πανσέληνος εκείνες τις ήμέρες, τότε κρεμούνται και πάλιν τά σακιά, αλλά μόλις πέγνουν γ' άνατελλή το φεγγάρι, τους δένουνε τά στο-ματα.

Φαίνεται ότι πρέπει να χορταίνουμε μόν άστέρια, αλλά να... νηστεύουν την σελήνη!

Στο Βελιγράδι τον παλιό καιρό, όταν έκανε σεισμός, ή γυναίκες έπερε να στα-θούν κάτω από τις πόρτες, να δαγκώνουν τά τσεμπερά τους και να μετρούν από τό ένα, έως να τελειώσει το σεισμό ή δόνη-σις. Τότε στον άριθμό που μείναν, να πού-με 14, πέρνουν δεκατέσσερα σπιριά από κριθάρι και τά πετάνε μέσα στο πηγάδι της αυλής και λένε:

Έκεί να μείνης, να βλαστήσης, εκεί να πέσης και να κινταστής, και στον άπάνω κόσμο, ποτέ να μόν έβγής! κι' όσο το βλαστήσει σου, δ άνεμος κουνάει, τόσο να ξανακουνηθή ή γής!..

Στη Μητροβίτσα πιστεύουν ότι όσοι έ-χουνε πρόσβα μάτια και κόκκινα μαλλιά προκαλούνε σεισμούς και κεραυνούς. Για τούτο τά μαλλιά τους, που τά κόβουν, όταν πάν να κούρευθουν, δέν τ' αφήνουν να πέ-σουν καταγής, αλλά τά μαθεύουν με προσοχή, να μόν πέση ούτε τρίχα και τά πετούνε στη φωτιά.

Πιστεύουν δε άκόμα ότι κόκκινη τρίχα από πυρξάνθη γυναίκα που θά πέση καταγής και δέν θά την δούνε να την κούνουν, γίνε-ται μεγάλο φέδι, που στην Ελλάδα λέγεται «δεντρογαλιά». Τά φέδια αυτά όμως, δέν είνε δηλητηριώδη, όπως μερικές... πυρξό-ξανθες γυναίκες, όπως λέει κι' ένα παλιό Άρβανιτικό τραγούδι.

Στα μέσα της Νίσσας πάλι, όταν γίνεται σεισμός έσκαμνούν τις άγρες εικόνες από τον τοίχο και τις στερεώνουνε καλά, άπάνω σ' ένα τραπέζι ή σ' ένα κομμά. Έτσι, στερεωμένων των εικόνων, νομίζουν ότι... στερεώνεται και ή γή.

Βελιγράδι

Ρούζιτσα Σερμπολέβο

ΔΟΥΛΟΣ ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ!

Μιά μέρα ο Μέγας Άλέξανδρος μιλώντας με το Διογένη του είνε:

— Είμαι ο κυρίαρχος του κόσμου!

— Είσαι όμως και δούλος των δούλων μου, άποκρίθηκε ο Διογένης.

Και όταν ο Άλέξανδρος του ζήτησε να μάθω γιατί, ο κυνικός φιλόσοφος του άπο-κρίθηκε:

— Γιατί έγω έχω ύποτάξει και θαράσει όλα εκείνα τά βασιλικά των όποιων σύ είσαι δούλος.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΜΕΘΥΣΙ ΜΙΑΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

Ξαπλώθηκε στην άμμουδιά κι' ἐπερίμενε τὴν ὥρα τοῦ μπάνιου. Γιὰ μιὰ στιγμή βγάλε νὰ διαβάσῃ τὴν ἐφημερίδα του, μὰ τὴν ἐπέταξε σὲ λίγο μ' ἓνα χασμουρητὸ κι' ἐσυλλογίστηκε :

— Μήπως λοιπὸν πλῆττω ;
Γιατί ὅμως νὰ πλῆττω ;
Ποῦ ἄλλου θὰ μπορούσε νὰ ἦταν πιδ εὐτυχισμένος, παρὰ στὴν ἡσυχία ἐκείνη ἀκτὴ, μὲ τὸν καθαρὸ ἀέρα, ποὺ τὸν ἐμύρωνε μόνον τὸ ἴδιό της θαλάσσης καὶ τὸ ρεσάνι τῶν πεύκων ;

— Ὅλος ὁ πόθος τῆς ζωῆς, εἶχε φουντώσει μέσα στὴν ψυχὴ του ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ. Καὶ μ' ἓνα κίνημα ἀπότομο ξαπλώθηκε στὴν ὀχθρὴ, μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ χαρῇ ολοκληρωτικὰ τὴν τεμπελιά του... Ἐνα κοριτσάκι ἐπαίξε ὀλίγα βήματα πιδ πέρα, κοντὰ σὲ μιὰ πολὺ νέα κυρία.

Μὲ τὰ χέρια πίσω ἀπ' τὸ κεφάλι ἐτενώθηκε ἡδονικά. Τὶ ὠραία ποὺ ἦταν ! Τὶ μαγεῖα...

Ἐπρόσεξε τότε καλύτερα τὴν γειτονιάς του. Ἦταν παντρεμένη τάχα ἡ κόρη ; Ἐνα κουτσούμι μπανιοῦ, ὀδὲ χρώματος, ἐκόλλουσε σχεδὸν ἐπάνω της, χωρὶς ὅμως ἡ νέα γυναῖκα νὰ εἶνε γι' αὐτὸ ὀλιγώτερο σεμνὴ. Ἡ γραμμὴ τοῦ κορμιοῦ της εἶχαν μιὰν ἀφάνταστη τελειότητα. Κι' ὁ νέος ἐννοίωσε κατὰ σὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς αὐτὴν γιατί τὴν ἔβλεπε, μπροστὰ του ἔτσι αἰδέρια, ἀγνή, μέσα στὴ διάφανη πρωτὴ ἀνδρόσφαιρα, μέσα στ' ὀλοκάθαρο φῶς τῆς ἡμέρας...

Ἦθελε νὰ τῆς μιλήσῃ. Ἀλλά τί νὰ τῆς ἔλεγε ; Καὶ τί θὰ τοῦ ἀπαντοῦσε αὐτὴ ; Φοβόταν ὅμως μήπως τὴν τρομάξῃ, μήπως χαλάσῃ μὲ ἀνόητες λέξεις ὅλη τὴ γλύκα τῆς σιωπηλῆς ἐκείνης προσεγγίσεως ;

— Εἶνε δική σας, κυρία, ἡ μικρούλα αὐτὴ ; ῥώτησε, ἐπιτέλους.

— Γιατί ὄχι ;

— Φαίνεται, ὅμως, τόσο νέα...

— Ἐ, λοιπὸν, ὄχι. Εἶνε ἀνηψούλα μου, κόρη τῆς ἀδελφῆς μου.

Ἐρχόμαστε κάθε πρωτὶ καὶ παίζει ἐδῶ στὴν ἀμμουδιά.

— Κάθε πρωτὶ ; Τόσο τὸ καλύτερο ;

Καὶ λέγοντας αὐτὸ ἡ νέα χαμογέλασε.

Ἀσπάλθητο, ἄλλο, τὸ κύμα τῆς συμπαιδείας εἶχε περάσει ἀνάμεσα τους.

Μίλησαν γιὰ διάφορα πράγματα. Τῆς εἶπε πῶς ἔμενε στὸ ξενοδογεῖο «Παλλάς» τῆς παραλίας, ὅπου ἐπληττε μὲ τὶς κοινότερες φυσιογνωμίες ποὺ εἶχε τριγύρω του.

Ἐκείνῃ πάλι τὸν ἀφῆσε νὰ ἐννοήσῃ, πῶς ἦταν μιὰ νέα ποὺ ἐπενοῦσε ἡ ζωὴ της ἡσυχία καὶ λίγο μονότονα—ὅπως συμβαίνει μὲ τὶς περισσότερες νέες ποὺ ζοῦν περιμένοντας τὸν ἄνδρα. Ἐταῖ ἐννοῶσε τοῦλάχιστον αὐτὸς ! Ἰσως ὅμως δὲν εἶχε ἐννοήσει καλά...

Τὸ εἶπεν ἀκόμα πῶς τὴν ἔλεγαν Σιμόνη καὶ δὲν τοῦ ἔδωσαν ἄλλο ὄνομα, οὐτὸ ποὺ ἐφάνερωσε ποὺ ἦταν ἡ κατοικία της. Τὶ θὰ ὀφειλόσε αὐτὸ :

ὑποσχέθηκε ὅμως πῶς θὰ ἐπέστρεφε τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἴδια ὥρα.

Τὴν ἄλλη μέρα καὶ τὶς ἀκόλουθες μάταια τὴν ἐπερίμεναν. Ἐκείνῃ δὲν κατέβηκε στὴν ἀκτὴ τὴν ὠρισμένην ὥραν. Εἶνε ἀλήθεια ὅμως πῶς ὁ καιρὸς ἦταν βροχερός, ὁ ὠκεανὸς τρικυμισμένος καὶ ὁ ἀνεμὸς χαλοῦσε τὸν κόσμον.

Σὲ λίγες μέρες ἓνα πρωτὶ, ὁ οὐρανὸς, σὺν τὸ δακρυσμένο προσωπάκι ἐνὸς παιδιοῦ ποὺ τοῦ κάνουν κάποιο ὄδρο καὶ χαμογελᾷ ἀμέσως, ἔγινε γελαστός καὶ διάφανος. Τότε ὁ ἥλιος ξαναπῆρε τὴν λάμψη του καὶ κατὰ τὶς ἐνδεκα ἐφάνηκαν πάλι στὴν ἀκτὴ οἱ ἄνδρες καὶ ἡ γυναῖκες μὲ τὶς τουαλέτες τοῦ μπάνιου καὶ ἡ νταντάδες μὲ τὰ μικρά.

Τὸ πρωτὶ ἐκείνο ἔφθασε καὶ ἐκείνῃ μόνῃ της. Ἐκρατοῦσε μόνο ἓνα βιβλίο στὰ χέρια.

— Θέλετε ν' ἀπομακρυνθῶμε λίγο ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀδιάφορο ἢ κακὸ πλῆθος ; τὴ ῥώτησε.

Δὲν ἀφῆκε νὰ τῆς γίνουν πολλὰ παρακάλια καὶ ἀπομακρύνθηκαν κατὰ μήκος τῆς ὄχθης ἀκόμα ἄμμου, στὴν ὁποίαν εἶχαν ἀφίσει τὰ φύκια μιὰ δαντελλωτὴ πρσιναδά.

— Γιατί ἀναζητᾷτε τόσο τὴ μοναξιά ; τὸν ῥώτησε ἀπότομα ἡ κόρη.

— Σὰς βροίχαι ὥρα. Καὶ θάθελα νὰ σὰς ἀπομακρύνω γιὰ λίγες στιγμὲς ἀπ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ μάτια ποὺ σὰς τὸ λέγε αὐτὸ, γιὰ νὰ σὰς δώσω τὴν ἐντύπωσι, πῶς ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος ποὺ τὸ ξέρω...

— Τὶ ὥρα τοῦ λέτε αὐτὸ, δὴ ἦταν ἀχαριστία πρὸς τὴν Μοῖρα... πρὸς τὸν Ἐρῶτα...

Ἐγέλασε λίγο μὲ ἀπογοήτευσιν καὶ εἶπε :

— Δὲν θὰ μοῦ μιλήσετε γιὰ ἔρωτα, φαντάζομαι ; Μόλις μὲ γνωρίζετε...

— Μήπως εἶσθε κάπως ἀπογοητευμένη ;

Ἐπρόσεξε νὰ διαβάσῃ σὺν προσώπῳ τῆς τὶς μυστερῆς τῆς σκέψεις. Μήπως εἶχε, ἀραγε, μεγαλειότερη πείρα τῆς ζωῆς ἀπ' ὅ, τι φαινότανε ; Ἦταν δειλὴ, ἢ ἔφερε νὰ περιπαίξῃ τὸν ἄνδρα ;

— Ὁχι, τῆς εἶπε σὺν τέλος, δὲν θὰ σὰς μιλήσω γι' ἀγάπην. Ὁ ἔρως εἶνε μιὰ λέξις μεγάλη, ὅμως πολὺ ἀπατηλὴ, ἔτσι νὰ μὰς κἀνὴ νὰ ὑποφέρουμε καὶ εἶνε τόσο σύντομὴ ἡ ζωὴ, ὥστε καλύτερα ν' ἀποφεύγῃ κανεὶς τὸν ἀνοφελὴ πόνο...

— Αὐτὴ εἶνε κι' ἡ γνώμη μου, ἐπιθύρῃς ἡ νέα.

— Ὁ ἔρως εἶνε κακὸς... γιατί ὅσο εἶνε ἀδύνατος, ὅσο ἐξορᾷ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, τόσο κάνει νὰ ὑποσέβῃ ὁ ἄλλος καὶ νὰ λοτρῶν πιδ πολὺ... Κακὸς κι' ἀνόητος συγχρόνως, γιατί ἐρχεται πάντα πολὺ ἐνωρίς ἢ πολὺ ἀργά...

— Μήπως δὲν ἀγαπήσατε ποτὲ σὰς ;

— Ὁχι δά... Ἀγάπησα καὶ πολὺ μάλιστα... Μὰ ὅταν ἀγαποῦσα ἐγὼ, δὲν μ' ἀγαποῦσαν πειά... Καὶ ὅταν δὲν ἀγαποῦσα μὲ ἤθελαν...

Ἀκούστε... Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ εἶχα μιὰ ξανθὴ αἴτη, πολὺ χαριτωμένην καὶ ὀμορφῇ. Δυὸ χρόνια ἦταν ἡ χαρὰ τῆς μικρῆς μου κατοικίας, ποὺ τὴν ἐπιμύσει μὲ τὴν ἐπισκεψὴ τῆς σχεδὸν κάθε ἑβδομάδα... Αἰσθανόμουν πάντα μιὰ καινούργια εὐχαρίστησιν ὅταν τὴν ἔβλεπα. Ἐφανταζόμουν μοιταῦτα πῶς ποτὲ δὲν θὰ τὴν ἀγαποῦσα εἰλικρινῶς. Γιὰ λίγο καιρὸ ἐχωρισθίκαμε, βρεθίκαμε μακριὰ ὁ ἓνας ἀπ' τὸν ἄλλον... Καὶ τότε πειά ἐννοίωσα πῶς τὴν ἀγαποῦσα, πῶς τὴν ἀγαποῦσα τρελλὰ, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνω...

Μὰ τότε πειά δὲν ἤθελε ἐκείνῃ τὴν ἀγάπην μου... Ὁχι λοιπὸν, δὲ θὰ σὰς μιλήσω γι' ἀγάπην...

— Γιατί τί θὰ μοῦ μιλήσετε λοιπὸν ;

— Γιατὶ τὴ λαχτάρα τῆς ἀγάπης ἴσως.

Ἡ νέα δὲν ἀπάντησε, οὐτε δειξέ τὴ σκέψιν της. Κι' ἐκείνος δὲν μπόρεσε νὰ ἐννοήσῃ ἂν τοῦ ἐρχότανε αὐτὸ ἢ ὄχι.

Ἐπρόσεξε τότε ἔντονα :

— Πρὸ πάντων ὅμως θὰ σὰς μιλήσω γιὰ τὴ βροχὴ, γιὰ τὸν καλὸ καιρὸ... Ναί, σήμερον πρὸ πάντων θὰ σὰς μιλήσω γιὰ τὸν καλὸ καιρὸ.

Ἦσαν πειά μακριὰ ἀπ' τὸν ἄλλο κόσμον. Εἶχαν ἀφήσει πίσω τους καὶ τοὺς τελευταίους ἐξομαρτυρημένους περιπατητάς. Ἐπαύθησαν τότε πλάι ὁ ἓνας στὸν ἄλλον, ἐπάνω στὴν ἑσπέρην ἀμμουδιά.

Στὴν ἀτέλειωτη ἐκείνῃ ἀκτὴ ἦσαν ὀλομόναχοι, ἀνάμεσα σὺν ἀπείραντο πρᾶσινο τῆς φύσεως καὶ τὸ γαλάζιο τοῦ οὐρανοῦ, ἀνάμεσα σὺν δάσος καὶ στὴ θάλασσα, τὴν πλημμυρισμένην ἀπ' τὸν ἥλιον...

Ἐσπᾶσαν ἀρετὴ ὄρα...

Αὐτὸς ἀφέθηκε ἀποκλειστικὰ στὴν εὐχαρίστησιν ποὺ οἰσθάνονταν κοντὰ της καὶ τὴν ἐκείνῃς, σχεδὸν τὴν ἀγγίζε...

Ἐσπᾶσε τὸ ἀπαλὸ καὶ νεανικὸ κορμὶ μὲ τὶς κυματιστὲς γραμμὰς, τὸν ἄβρο λαϊμὸ μὲ τοὺς χρυσομένους λακκίσκους. Ἐτόλμιζε...

Κι' ἂς ἔτρεμε τὸ χέρι του—νὰ τὴν χαϊδέυῃ. Αὐτὴ δὲν ἔδειξε οὐτε τὴν παραμικρὴν ἀντίστασιν. Ἀπότομα τότε ἀνέστρεψε πρὸς τὸ ὀπίσθιο τὸ μικρὸ τῆς κεφαλῆς καὶ ἔδωκε τὴν ὀφθαλμὸν τῆς πρὸς τὸν ἥλιον...

Τὸ φέλιμα ἐκείνο τὴν ἔκανε νὰ γιγίξῃ ὀλη. Ἐμεῖνε λογομένη καὶ χ' ὕψισε τὸν ἄέρα μὲ τὰ χέρια της, ὅπως ἓνα μικρὸ πτηνὸν ποῦλιν... Ἐπειτα κύλησε στὴν ἀμμουδιά καὶ μὲ τὰ μάτια κλειστά, μὲ ἀνεπαίσθητους τιναγμούς τοῦ κορμιοῦ της, ἀρχίον νὰ κλαίῃ, νὰ κλαίῃ...

Ὁ νέος ἐννοίωσε τότε πῶς ἦταν κόρη ἀγνή πάντα, κι' ἂς εἶχε παρυσυρθεῖ ἀπ' τὸ μάγο ἐκείνο πρωῒν, πῶς εἶχε ἄδικο ἴσως αὐτὸς ποὺ ὑποχώρησε στὴ βωρὴ ἔβρι τοῦ ῥοδίνου καρποῦ τῶν χαλιῶν της.

— Ἄν μ' ἀγαποῦσατε τοῦλάχιστον, ἐπιθύρῃς μὲ παρόμοιο ἢ κόρη... Δὲν μ' ἀγαπᾷτε ὅμως δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μ' ἀγαπᾷτε...

Μικρούλα μου, σὲ βεβαίωσιν πῶς δὲ θέλω νὰ στενοχωρηθῶ... δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ στενοχωρηθῶ, ἀπάντησε αὐτὸς. Δὲν σὺ ἔκανα ἄλλως τε κανένα μεγάλο κακόν...

— Ποῦ τὸ ξέρετε ! ἐπιθύρῃς ἐκείνῃ.

Κι' ἀπότομα σηκώθηκε ὀρθία.

— Ἀντίο ! τοῦ εἶπε.

— Ἀντίο !

— Ναί, ναί... Εἶχα ἐσχάσει νὰ σὰς τὸ πῶ... Οἱ δικοὶ μου φέρουν μὲ τὸ τραῖνο ἀπὸψε τὸ βράδυ... Ὁ, ὄχι, δὲ γίνεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, ἦταν ἀποφασισμένον ἀπὸ πολλὴν καιρὸν... Ἄλλως τε καλὸν...

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΝΤΕ ΒΕΝΣΑΝ

Η ΝΕΕΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΦΥΛΗ ΑΓΡΙΩΝ

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν μανίαν νὰ γνωρίζῃ τοὺς ὁμοίους του, ἐκείνους πρὸ πάντων ποὺ ζοῦν μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμον καὶ εἶνε ἄγνωστοι καὶ ἀπολίτιστοι.

Γι' αὐτὸ οἱ ἐξερευνητὰι τῶν μυστεριωδῶν βαθῶν τῶν μεγάλων θαλάσσης εἶνε ἀρετὰ πολυάριθμοι καὶ σήμερ' ἀκόμα.

Ἀμερικανοὶ ἐξερευνητὰι μὲ τὸν δόκτορα Ἀμλτον Ράιτ ἐπὶ πηλῆς, ἀνεκάλυψαν νὰ τῶρα τελευταῖα στὰ βάθη τῆς Βραζιλίας καὶ νέα φυλὴ ἀγρίων ἀνθρώπων, τὴν φυλὴ τῶν Μουγιουγκούτ.

Ἐπειδὴ ὅλη ἡ ἐκτασίς ποὺ κατέχουν οἱ ἀγριοὶ αὐτοὶ διασχιζοῦνται ἀπὸ μεγάλους ποταμούς, ἡ ἐξερεύνησις ἔγινε μὲ ὑδροπλάνο.

Ἡ φυλὴ τῶν Μουγιουγκούτ περνᾷ μιὰ ἐντελὴς φυσικὴ ζωὴ. Ἐπειδὴ σὺν τόπο τους κάνει μεγάλῃ ζέσθῃ οἱ ἀγριοὶ ζοῦν σχεδὸν γυμνοί. Τὸ πανταλόνι τοῦ μπάνιου εἶνε γι' αὐτοὺς... τὸ ἐπισημότερον ἔνδυμα !.

Ἡ γυναῖκες τῶν Μουγιουγκούτ ὡς τόσο ἔχουν ἀρετὴ κοκκατῆ. Γιὰ νὰ φαίνονται πιδ ὀμορφῆς φοροῦν σὺν λαϊμὸ τους καὶ σὺν χέρια τους γυάλινες χάνδρες.

Οἱ ἄνδρες καταγίνονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, σὺν κυνήγι. Ὡς ἄλλο χρησιμοποιοῦν τὸ ξύλον.

Μοινοῦν ζοῦν κοντὰ σὲ μεγάλους ποταμούς, τὴν καθ' αὐτὸν καὶ τὴν ἑσπέρην. Κυνηγοῦν ὅμως μὲ τὸ ξύλον τῶν καὶ φοροῦν τὰ μεγάλα ψάδια ποὺ ἐμφανίζονται στὴν ἐπιφάνεια.

Ἡ ζωὴ τῶν ἀγρίων αὐτῶν εἶνε τόσο ἀνεξάρτητη, ὥστε ὅταν πεθάνῃ ὁ πατέρας, τὰ παιδιὰ καίνε τὴν καλὴν του, τὰ φορέματά του, τὰ ὄπλα του, τὶς λίγες προμήθειάς ποὺ εἶχε συγκεντρωμένες καὶ πηγαίνουν νὰ ἐγκατασταθῶν μακριότερα, ὅπου ξαναρχίζουν τὴν ζωὴν τους, χωρὶς νὰ χωριστοῦν τίποτε στοῦ προγόνου τους !...

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ

Τῆς νύχτας οἱ ἀρματολὸι καὶ τῆς αὐγῆς οἱ κλέφτες, Ὀλονικίτις κορυσεύανε καὶ ταῖς αὐγαῖς κοιμῶνται. Κοιμῶνται ὅσα δασὰ κλαριά καὶ στοὺς παγετούς τοὺς ἴσκιους. Μὰ εἶχαν ἀρνίον καὶ τρώγαν κρέατα σοφριμένα.

Μὰ εἶχαν κι' ἓνα γλυκὸ κρασί ἀπὸ τὸ μοναστήρι. Κι' ἔνας τὸν ἄλλον ἔλεγαν κι' ἔνας τὸν ἄλλον λένε.

Καλὰ τρώμε καὶ πίνουμε καὶ ψηλοταγοῦδαμε, Δὲν κάνουμε κι' ἓνα καλὸ, καλὸ γιὰ τὴν ψυχὴ μας ;

Νὰ πάμε νὰ φυλάξουμε ὅστις Τριχας τὸ γεφύρι ; Πὸ καὶ περνᾷ ἓνας Πασσάς μὲ τοὺς ἀλυσμένους καὶ κόψουμε τὸν ἄλυσσο νὰ βροῦν οἱ χαρμωμένοι.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

Νὰ βγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργωῆς ὁ ἄνδρας.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΙ ΑΠΑΘΕΣΤΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐνας ἀπὸ τοὺς πιδ ἀπαθείας καὶ τοὺς πιδ φλεγματικούς ἀνθρώπους, ἀπ' ὅσους ἀναφέρει ἡ ἱστορία, ἦταν καὶ ὁ πρωτοστάτης τοῦ Λεντιγκέρ. Ληγουνοῦν γι' αὐτὸν διὰ κάποτε, ὑπομνήσθηκε ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν ἀπατοῦσε. Ἀντὶ νὰ τῆς κάμῃ ὅμως καμμιὰ ἀκνήνη, διέταξε μονον... νὰ καίσασκεν αὐτὴν μὲ ἰδιαίτερη σκάλαν, ἡ ὁποία νὰ δόχητ' ἐντὸς ὁδοῦ τοῦ...

— Ἄν ἔχετε κανένα φίλο, κυρία, τῆς εἶπε κατόπιν ἀπαθέστατα, φροντίστε νὰ τὸν ἀνεβάσετε ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέρη σας σκάλαν. Γιατὶ ἂν τὸν συναντήσω στὴ σκάλαν τὴν κοινήν, θὰ τὸν γκρεμίσω καὶ θὰ συγχιστῶ !...

Κάποιος σοφός, ἦταν ἀπιστολημένος σὺν γραφεῖο του, ὅταν ἔφαρνα μὴκεν ἓνας ὑπηρετὴς του, ἔβαλλος, καὶ τοῦ εἶπε :

— Κυριε ! Τὸ σπῖτι ἐπιασε φωτιά !.

— Εἰδοποιήσε τὴν κυρία, ἀπάντησε ὁ σοφός, ἔξερῃ καλά ὅτι αὐτὴ ἔχει ἀναλαβεῖ ὅλες τις... δουλειὰς τοῦ σπιτιοῦ !.

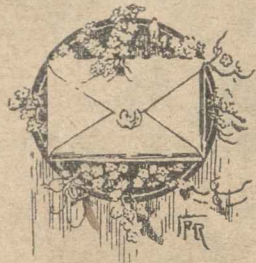
Ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ φλεγματικὸν ἀνθρώπου ἦταν καὶ ὁ Φοντενέλ. Οὐδέποτε εἶχε γελάσει. Οὐδέποτε εἶχε κλάψει. Δὲν εἶχε ὀργισθῇ ποτέ. Πότε τοῦ δὲν εἶχε τρέξει. Δὲν διέκοιτε ποτέ κανένα. Δὲν βιαζόταν ποτέ νὰ μιλήσῃ...

Κάποτε τοῦ ζήτησαν ἐλεημοσύνην γιὰ ἓνα δυστυχισμένο.

— Πόσα θέλετε νὰ δώσω ; ῥώτησε.

— Καμμιὰ εἰκοσιπενταριά λουδοβικία, τοῦ εἶπαν.

— Ἰδοὺ τὸ κλειδί

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΡΜΑΤΟΛΙΣΜΟ

Ο ΜΗΤΡΟΜΑΡΑΣ

Τὸ ζῦνγμα τῆς Ἀθηναϊκῆς νεολαίας. Ὁ Μητρομαρὰς σηκώνει τὴν Ἐπαναστατικὴ σημαία στὴ Σαλαμίνα. Ἡ Ἀθήνα τοῦ 1770. Τὸ μαρτύριο τοῦ Μιχαὴλ Μπακνακά: «Χτύπα, Δίμμι!» Τὰ κατεδάμματα τοῦ Μητρομαρὰ. Ἐνας φιλαθῆναϊος Μουφτής. Οἱ μάρτυρες ρίχνονται στὰ τσεγγέλια. Ὁ ἐπικὸς θάνατος τοῦ Μητρομαρὰ.

Στὴν ἱστορία τῆς Τουρκοκρατουμένης Ἑλλάδος, τὸ ἔτος 1770 ξεχωρίζει γιὰ τὰ δραματικὰ του γεγονότα. Ἡ Ἀθηναϊκὴ νεολαία εἶχε ἡλεκτηρισθῇ ἀπὸ ἱερὸ καὶ ἀσυγκράτητο ἄνθος. Ἐνόμιζαν ὅτι εἶχε ῥθὴν καὶ ὁ καιρὸς πού ἡ Ρωσσία θὰ βοηθοῦσε στὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων, ὅτι ἡ παλιὰς προφητείας θὰ ἐπαλήθευαν καὶ τὸ ξανθὸ γένος θὰ ἐξοιάμβανε συντριβόντας τὴν ἀπιστὴ Τουρκία... Οὐράνια σημεῖα προσηγγέλαν τὸ μεγάλο τοῦτο γεγονός τῆς Χριστιανουσύνης. Πολλοὶ ἐβεβαίωναν ὅτι εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους τὸ στερέωμα καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὸν περιπόρητο ναὸ τῆς Ἀγίας—Σοφίας ἔνα μεγάλο φωτεινὸ Σταυρὸ, πού ἀχνιτοβολοῦσε ὁλως. Ὅταν μάλιστα οἱ Ρώσοι ἐνίκησαν τὸν ἀφρονόμο τῶν Τούρκων, καὶ μάλιστα μετὰ τὴ φοβερὴ ἐκκρήξι τοῦ Τουρκικοῦ Στόλου στὸν Τσεσμέ τῆς Μικρασίας, οἱ Ἑλλήνες δὲ μποροῦσαν νὰ κρύβουν τὴ χαρὰ τους, καὶ οἱ Ὀθωμανοὶ τὴν ἀπογοήτευσιν τους καὶ τὸ φόβο τους.

Τότε φάνηκε στὴν Ἀττικὴ γενναῖος καὶ δομητικὸς, ὁ ἀρματολὸς Μητρομαρὰς. Στεροελλαδίτης τὴν καταγωγὴν, εἶχε πάσει γυναικα Μενιδιάτισσα. Ἦταν ψηλὸς, μελαγχρὸς, γιγαντοκομὸς ἀνδρας. Ἐδινε μεγάλη προσοχὴ στὴν ἐμφάνισίν του, καὶ ἡ φορεσιὰ του ἦταν ἡ τέλεια ἀρματολική, μὲ φουστάνελλα, μειντάνι, τσαπράκι. Τὸ στήθος του ἐκοσμοῦσε τὸ κουστέκι, θηλυκομένο στὴς τέσσερες ἀκρὲς τοῦ στήθους μὲ τριγωνικὰ θηλυκατάρια φέροντα τὸ δικέφαλο ἀντί. Τὸ κουστέκι του, στὸ κέντρο τοῦ στήθους εἶχε κρεμασμένη μὲ ἀλυσίδες μιά ἀσημένια πλάκα μὲ τὸν Ἀν-Τιῶγγη. Στὴν ἀριστερὴ πλευρὰ του κρεμότανε τὸ χαϊμαλί, μὲ διπλὲς ἀργυρὲς ἀλυσίδες, μὲ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας ἀπέναντί, καὶ μέσα τὸ λυμὸ ξίλο. Τὴ μέση του ἔβρισε σελάχι χρυσοκέντητο· πίσω ἀπὸ τὸ λουρί τοῦ σελάχι ἦταν δυὸ παλάσκες μὲ τὴν παράστασιν τῆς ἐνοπλίας Ἀθηνᾶς ἐπάνω. Μέσα στὸ σελάχι εἶχε τὴς πιστολὰς του καὶ τὴ χαντζάρα του, ἀσημοστέλιστα καὶ σμαλτωμένα. Καὶ ἀριστερὰ, ἀπὸ μεταξόπλεγο τελαμῶνα, κρεμότανε ἡ ξακουστὴ πάλαι του, ὅπως φημισμένο ἦταν καὶ τὸ νταλιάνι τοῦ Μητρομαρὰ, τὸ ἀλάθευτο ντουκέκι του.

Ὁ ἀρόμηντος ἀρματολὸς γρήγορα ἐσχημάτισε ἕνα μικρὸ πειρατικὸ στόλο, ἐστρατολόγησε τοὺς ζωηρότερους Ἀθηναίους, κατέλαβε τὴν Σαλαμίνα (τὴν Κούλουρη, ὅπως λεγόταν ἀπὸ τὸ λαὸ) καὶ σήκωσε ἐπάνω τῆς τῆς Ρωσικῆς σημαίας. Συγχρόνως συνέβησαν ἄλλα γεγονότα:

Ὁ πρῶτος Πατριάρχης Σεραφεῖμ, πού οἱ Τούρκοι τὸν εἶχαν ἐξορίσει στὸ Ἅγιον Ὅρος, κατάρθεσε νὰ δραπέτευσιν καὶ νὰ καταφυγῇ σ' ἕνα πολεμικὸ τοῦ Ρωσικοῦ στόλου στὸ Ἀλγὰτο. Ἀπ' ἐκεῖ ὁ Πατριάρχης ἔβγαζε προκηρῆξεις «τὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἑλλήνας». Μιά ἀπὸ τὴς προκηρῆξεις αὐτῆς κατέστρεψε τὸν Ἑρρίπου Γεδεὼν καὶ μὲ περὶ ὁδὸν τὴν ἔστειλε στὴν Κωνσταντινούπολιν, στὸν Πατριάρχη. Αὐτὸς, πού ἤξερε ὅτι φοβερὴ σφαγὴ ἐπερήμενε ὅλους τοὺς οὐράδες, γιὰ νὰ μαλακώσῃ τὴν ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου, εἶπε στὸ Παλάτι, εἶδε τὴν προκήρυξιν τοῦ Σεραφεῖμ καὶ εἶπε ὅτι θὰ τὸν κεραυνοβολήσῃ μὲ φορικτὸ ἀφορισμὸ.

Στὸ μεταξὺ τὸ πατριωτικὸ αἶσθημα τῶν Ἀθηναίων εἶχε πάρει φωτιὰ. Ὅσοι μποροῦσαν νὰ κρατήσουν ἄρματα, κατέβαιναν πρὸς τὴν θάλασσα, στὸ στρατόπεδο τοῦ Μητρομαρὰ, ντόπιοι Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ χωριοί. Τὸ ἐνδοξὸ νησι ἀντηχοῦσε ἀπὸ κρότο πολεμικῶν ὁργάνων.

Ἀπὸ τὴ Σαλαμίνα οἱ ἐπαναστάται ἔκαναν συχνὰς ἐπιδρομὰς ἐναντίον τῶν Ὀθωμανῶν τῆς Ἀττικῆς καὶ τῶν Μεγάρων, καὶ ἦσαν ἐνθουσιασμένοι, γιὰ ἐνόμιζαν ὅτι μὲ τὰ κατορθώματά τους αὐτὰ ἐξοφάλλισαν πειὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐλευθερίαν... Οἱ γερωνότεροι ὅμως Ἀθηναῖοι, πού εἶχαν πολλὰ διδάχθῃ, γιὰ τὴν πολλὰ εἶχαν πάθει, δὲν ἄφηναν τὸν ἑαυτοὺς νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὸ νεανικὸ ἐνθουσιασμό. Οἱ πρόκριτοι μάλιστα ἐκρίτασαν στὸ βάθος τὸν πραγματικὸν καὶ προβλέψαν ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Μητρομαρὰ στὸ γενοικὸ νησί, θὰ φέρῃ στὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν πολλὰ καὶ μεγάλα συμφορὰς. Οἱ Ἀθηναῖοι πρόκριτοι δὲν εἶχαν καμμιὰ πεποίθησιν στὴς Ρωσικὰς υποσχέσεις, γιὰ τὴν θυμόντοσαν τὸ φοβερὸ πάθλημα τῶν Πελοποννησίων, τοὺς ὁποίους ἀπὸ ἐπαναστάτης ἡ Ρωσικὴ πολιτικὴ, τοὺς ἐγκατέλειπε ὑστερα στὸ μαχαίρι τῶν Ἀλβανῶν. Ἡ σφαγὴ τῆς Τριπολιτσᾶς ἦταν νωπὴ ἀκόμη.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ οἱ φρονιμότεροι Ἀθηναῖοι ἐφρόντιζαν νὰ μὴν ἔχουν καμμιὰ ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Μητρομαρὰ, καὶ φανερὰ ἀπεδοκίμασαν τοὺς ἐπαναστάτας τῆς Κούλουρης. Ἐλέγαν μεταξὺ τους ὅτι δὲν ἤθελε ἀκόμη ὁ καιρὸς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Γένους. Μερικοὶ ὅμως, ἐπειδὴ φοβόνταν ὅτι δὲν ἦταν καθόλου ἀσφαλεῖς στὰς Ἀθήνας,

ἔκαναν τὸ ἀντίθετο ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐπῆραν τὴς οἰκονομικὰς καὶ κατέφυγαν στὴ Σαλαμίνα, γιὰ νὰ σωθῶν ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ὀργήν. Μὲ τὴν μερίδα τῶν πρὸ συντηρητικῶν (τοὺς ὁποίους ἡ Ἀθηναϊκὴ νεολαία ὀνόμαζε *Τουρκολάτρες*) ἦταν καὶ ἕνας λόγος τῆς ἐποχῆς, ὁ Μπενιζιλιόπουλος, ὁ ὁποῖος ἐξοργισμένος γιὰ τὴν ἀνταρσίαν τοῦ Μητρομαρὰ, πού ἔβαζε σὲ κίνδυνον τοὺς συμπολίτες του, γράφει στὸ ἡμερολόγιό του:

«Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1771, διὰ τὴν κακὴν τύχην τῆς Ἀθῆνας, ἤλθεν ὁ Μητρομαρὰς μὲ σημαία Μοσχολογικὴν καὶ ἐνέρισε τὸ νησί, δηλαδὴ τὴν Κούλουρη κοινῶς. Στεροῦσαν ἐπὶ τὰ πέριξ χωρία τῆς Ἀθῆνας καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη κλέβει καὶ κακοποιοὶ ἀνδρες, ἐπῆραν καὶ οὐκ ὀλίγοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ Σαλαμίς ἔγινε ληστειοκροῦν ἀπὸ κατὰ τὴν ἐνομα τῆς Μοσχολίας. Αὐτὸ τὸ συμβεβηκὸς ἐπερὶ ἔθηκεν καὶ ταραχὴν καὶ φόβον εἰς τὴν Ἀθῆναν, καὶ δὸς τῶν Ἀθηναίων διὰ φόβον τους ἐπῆσαν εἰς Κούλουρη, ἐδοκίμασαν μεγάλας ζημίας».

Ἐν τούτοις οἱ Τούρκοι δὲν ἔβησαν νὰ θεωροῦν ἀνεπὴν τῆς ἀνταρσίας τοῦ Μητρομαρὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἀρματολούς, τοὺς ὁποίους ὀνόμαζαν *λεμπέσηδες*.

Μιά μέρα οἱ ἀρματολὸι στήσανε καρτέρι, κοντὰ στὰς Ἀθήνας, ἐπύσαν τὸν Ὀθωμανὸν εἰσπράκτορα πού ἔβρισε στὸ Βοεβόδα τῶν Ἀθηνῶν (δὴλ. τὸ Διοικητὴ) τοὺς φόρους πού εἶχε εἰσπράξει ἀπὸ τὴν χαράσιν καὶ ἐπῆλθον στὸ στρατιωτικὸ συνοδὸ του.

Τότε πειὰ οἱ Τούρκοι φρόντισαν. Ἐγύριζαν τὰ καφενεῖα—καὶ ἦσαν ἐκεῖ κοντὰ στὸ Μοναστηράκι—καὶ φοβέριζαν νὰ περάσουν ἀπὸ τὸ λευκὸ δόρυ τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ φανατικὸς τους ἦταν μεγάλος καὶ σίγουρα θὰ πραγματοποιοῦσαν τὴν ἀπειλὴν τους, ἀν δὲν μετῴραζον, ἀπὸ μηχανικῆς θεᾶς, ὁ Μουφτής. Αὐτὸς, πού εἶχε γεννηθῇ καὶ γεράσει στὰς Ἀθήνας, συμπαθοῦσε τοὺς χριστιανούς, καὶ κατὰ τὴν ὁρμήν του πᾶρθε μὲ τὸ μέρος τους καὶ τὸ Βοεβόδα Χουσεῖν Ἀγὰ Μουσταφὴλ ὁποῖος στὴν περίπτωσιν αὐτὴ δειχτικὴ φρονιμὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ἐκεῖ λοιπὸν πού εἶχαν μαζεθῇ στὴν πλατεία οἱ Τούρκοι καὶ φωνάζαν μὲ ἔκστασιν νὰ σφάζουν τοὺς χριστιανούς, τρεῖς ὁ Βοεβόδας, ἀνέβαινε σ' ἕνα σκαμνί, καὶ ἀγορεύει λέγοντας πολλὰ ὀνὴρ τῶν ἁγίων καὶ φωνάζοντας δυνατὰ: «Ἐγὼ δὲν ἤθελα Βοεβόδας τῶν λεμπέσηδων τῆς Κούλουρης, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον ἔχουν ἐπὶ τὴν Κούλουρη, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον ἔχουν ἐπὶ τὴν Κούλουρη».

Ἀθῆνας πού ἔμειναν πιστοὶ στὸ Σουλτάνο! Στὸ μεταξὺ, ὁ δημοκρατικὸς πρῶτος στέλνουν ἀνδρὸς στὸν Μητρομαρὰ καὶ ἐνισχυτικῶν «γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ» νὰ τοὺς σπληνίσῃ καὶ γρήγορα τὰ χεῖρά του εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν Τούρκον εἰσπράκτορα. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως τοὺς λυπήθηκε, ἔστειλε πίσω τὸ καπὸν, καὶ εἶπε τὴν ἡμέραν ἐκεῖνη πέρας ὁ κίνδυνος.

Μετὰ δύο μέρες ὅμως, νέα φουρτοῖνα ἔβγαζε στὰ κεφάλια τῶν δυστυχισμένων ραγιδῶν. Γιὰ τὴν ἀναρχία κυριαρχοῦσε ὁ πόλεμος καὶ στὸ στρατό. Ὁ Σερασκέρης στέλνει ἀπὸ τὴν Ἀντιόχην φρουράρχον τῶν Ἀθηνῶν ἕνα ταγματάρχην ὀνόματι Ἰωάννη Ὁ Πασσᾶς τῆς Χαλκίδος στέλνει ἄλλο φρούραρχον, διὸ τοῦ τῆς Ἰμπραήμ Γκούρα μὲ 100 Ἀλβανούς, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐντολὴ νὰ διώκῃ τὸν Ἰσλάμ καὶ νὰ κρατῇ αὐτὸς τὴν φρουράρχειαν!

Ἀλλ' ὁ Ἰσλάμης, ἐγκαίρως εἰδοποιημένος, ταμπουρώθηκε στὴ Μονὴ Ἀσμάτων τοῦ Πετράκη καὶ ἀποκροῖ μὲ φορικτὰ καὶ τοὺς Ἀρβανίτες. Στὸ μεταξὺ, μέσα στὴν πόλιν, ἔτρεπε τὸ φιλικὸν τῶν χριστιανῶν. Γιὰ τὸν φόβον τῆς μήρας οἱ δυὸ ἀνταρτικαὶ φρουραρχεῖαι συμφιλιώθηκαν, καὶ εἴπειτα κατέβησαν ἐννομιμῶν νὰ λεηλατήσουν τὰς Ἀθήνας! Ἐντυχὸς οἱ φόβοι τους δὲ ἐπαρκετοῦσι, τοὺς ἔλαττον σὲ τέτοιον βαθμὸν, γιὰ τὸ Ἰσλάμ κατέτρεψε τὸν Ἰμπραήμ Γκούρα καὶ τὸν κινήσινε μακριά. Ἐπειδὴ ὅμως ἤθελε στὴν πόλιν καὶ πῆρε ἀπὸ τοὺς χριστιανούς χεῖρα.

Κατὰ τὸ Μῆν τοῦ 1771 ἔφτασε στὰς Ἀθήνας μὲ ἐπίσημον Σουλτανικὸν διορισμὸ ὁ Μεχμέτ Πασσᾶς, φέροντας καὶ φρουρὰ ἀπὸ 400 Ἀλβανούς. Νέα μαρτύρια ἄρχισαν τότε γιὰ τοὺς Ἀθηναίους. Ἐπῆσαν τοὺς προσηπτικὰς καὶ μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι ἦσαν συντηρητικοὶ μὲ τὸν Μητρομαρὰ καὶ τὸν τροφοδοτοῦσαν, τοὺς ἔβρισε καὶ μπουντροῦμα καὶ τοὺς ἐβράνιζε γιὰ νὰ τοὺς πᾶρῃ χεῖρα.

Στὸ μαρτυρολόγιον τῶν Ἀθηνῶν ἀναφέρεται καὶ τ' ὄνομα τοῦ Μιχαὴλ Μπακνακά. Σπαραχτικὴ ἡ ἱστορία του: Ὁ Μπακνακάς ἦταν ἕνας πτωχὸς νέος, ἀρροατικὸς καὶ θεολογικὰς, κηρύττοντας συχνὰ σὺς ἐκ

ΦΙΛΑΔΗΝ - ΜΙΓΔΗΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΟΛΑΚΩΝ

Ἐρώτησαν κάποτε τὸ σοφὸν Βία, ποιὰ, κατὰ τὴν γνώμην, τοῦ ἦσαν τὰ πρὸ ἐπικίνδυνα ἔξω. Ἀπὸ τὰ γὰρ ὁ τύραννος, ἀπήντησεν ὁ Βίας. Καὶ ἀπὸ τὰ ἡμέρα, ὁ κόλαξ!

Ὁ ὀδοιπορικὸς ζωγράφος Ἄντρε, δὲν ἔτοιμασε τὸ πορτραῖτο πού τοῦ εἶχε παραγγεῖλει ὁ καρδινάλιος Ρισελιέ, θέλοντας νὰ κολακώσῃ τὸν πανίσχυρον κληρικὸν, κατέφυγε στὸ ἔξω πρῶτό-τυπο τέχνησμά:

Ἐντύθηκε σάν τὸν ἀρχαῖον Διογένην, καὶ κρατώντας στὸ χεῖρ ἕνα μαστοῦν καὶ ἕνα φανάρι, μολονότι ἦταν... μεσημέρι, τοῦ εἶπε τὸ πορτραῖτο καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐλβε πάνω ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες χρῶνα δὲν ματαίως προσαθῶ ναῦρον ἕναν τέλειον ἀνδρῶκα. Τέλος ὅμως τὸν βρήκα, καὶ λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ παρουσιάσω τὸ πορτραῖτο τοῦ στήν Ὑμετέραν Ἀγιότητα!...

Ἐρώτησαν κάποτε τὸν ὑπηρετὴ ἐνὸς νεαροῦ πρίγκηπος, ὁ ὁποῖος μόλις εἶχε περάσει τὴς σπουδῆς του, τί εἶχε μάθει καλὺτερα ὁ κύριός του.

— Ἰππασία! ἀπήντησεν ὁ ὑπηρετὴ. Καὶ τοῦτο, γιὰ τὸ μόνο... τὰλόγα τοῦ δὲν τὸν ἐκολάκευαν ποτέ!...

Νὰ καὶ ἕνα ἄλλο ἀνέκδοτο λεπτῆς κολακείας:

Κατὰ τὴν ἐπέτειον κάποιος στρατιωτικῆς του νίκης, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 14ος ἰδέχθη πρῶτὴν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ νεαροῦ δυνάου τῆς Μαίνης, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε μὲ παράνοιν:

— Μεγαλειότατε, δὲν θὰ κατορθώσω ποτὲ νὰ μάθω τίποτε... Ὁ καθηγητὴς μου, σὲ κάθε ἐπέτειον νίκης σας, μοῦ δίνει ἀδελφὰ καὶ δὲν μοῦ κάνει μάθημα. Κι' ἐστὶν, κατανεῖται νὰ μὴ κάνω μάθημα κάθε μέρα σχεδὸν!...

Οἱ κόλακες πού περιστοιχίζαν τὸν καρδινάλιον Μαξαρίν ἄνθρωποι ἔξω, δὲν ἐννοοῦσαν νὰ τὸν ἀφί-μωσιν οὐτε καὶ κατὰ τὸν θάνατό του. Ὅταν κατελήφθη ἀπὸ τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν, ἐδεώθησαν καλὸν νὰ τοῦ πονῇ, γιὰ νὰ τὸν κολακώσουν, ὅτι εἶχαν ἐμφανισθῇ στὸ στερέωμα ἕνας τεράστιος κομήτης. Ὁ εὐφρὴς Μαξαρίνος μόλις τὸ ἀκούσε αὐτὸ ἐχαμογέλασε, καὶ εἶπε τὴν δύναμιν νὰ τοὺς ἀκατέστη: — Ὁ κομήτης... μοῦ κάνει μεγάλην τιμὴν!... Εὐχα-

ριστέστε τον... ἂν μέρους μου!...

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ

Η ΔΙΑΣΗΜΕΣ ΚΑΛΛΟΝΕΣ

Εἶνε ἱστορικὸς βεβαιωμένον—λέει κάποιος γεωγράφος— ὅτι ἡ γυναικα πού διεφθάρησεν ὡς μεγάλως καλλὸν εἶχε ὑπερβῇ... τὰ χρόνια τοῦ χρόνου, δὲν βρισκόντοσαν σὴν ἀκμὴ τῆς ὁμορφίας τους.

Ἡ ὄρατα Ἐλένη, π.χ., πρὸ Μενελάου, ἦταν 40 ἔτην δὲν τὴν ἀπῆγαγε ὁ πρῶτος ἐρωτευμένος μαζὶ τῆς Πάρις.

Ἡ Ἀσπασία, ἐρωτεύετο τὸν Περικλέα σὲ ἡλικίαν 36 ἔτην. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ 40 ἀκόμη ἔτη εἶχε τοῦ κόσμου τὴς κατακτήσεις.

Ἡ Κλεοπάτρα, εἶχε ὑπερβῇ τὰ 30 χρόνια δὲν ἐξετέλλανε τὸν Ἀντώνιον, ὁ ὁποῖος τῆς ἔμεινε πιστὸς ἐπὶ δέκα συνεχῆ χρόνια, δηλαδὴ μέχρι τοῦ θανάτου τῆς περιπού.

Ἡ Διβία, τέλος κατέκτησε τὸν Αὐγούστο σὲ ἡλικίαν 38 ἔτην.

ΠΟΣΟ ΑΞΙΟΥΝ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Τὰ ἀριστουργήματα τῆς τέχνης δὲν εἶνε βέβαια εὐκόλο νὰ κτιμῶνται σὲ ἐμπορικὴ ἀξία. Ἴδου ὅς τόσο μερικὰ ποσὰ πού ἐδο-θησαν ὡς πρὸς.

Ἐνας πίναξ τοῦ Ρέμπραντ τοῦ ὁποιοῦ ἡ γνησιότης δὲν εἶνε καὶ ἀπολύτως ἐξακριβωμένη, πωλήθηκε ἐσχάτως στὸ Λονδίνον 1 1/2 ἐκατομμύριον χρυσῶν φράγκων.

Ὁ «Κήπος τοῦ Ἰσώτος» τοῦ Ρομπινσόν, πωλήθηκε σὴν Μαδρίτη ἀντὶ 800 χιλιάδων φράγκων.

Ἡ ἔδωκα ἡ Παναγοῦσιν τοῦ Λονδίνου ἀγόρασε 1,750,000 φράγκα μὲ Παρθένο τοῦ Ραφαήλ καὶ 1,900,000 φράγκα τέσσερας πίνακες τοῦ Βελασκέ.

Ὁ διακεκομμένος βαρὼνος Ρότσχιλδ ἀγόρασε 1,275,000 φράγκα δυὸ εἰκόνας τοῦ Γκαϊνσμποργκ.

Δυὸ ἄλλοι πίνακες τοῦ Ρέμπραντ πωλήθη-καν 1,200,000 φράγκα. Ἡ «Τρεῖς Χάριτες» τοῦ Ραφαήλ, ἐπωλήθησαν 875,000 φράγκα.

Τὸ περιεργότερον ἂν εἴη ὅτι οἱ περισ-σότεροι ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνας πού ἀναφέρωμεν πέθαναν...στὴν πᾶν!

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΣΕΖΑΝ

Ο ΦΑΝΟΡ

(Από την τραγική περιπέτεια της Μαρίας Άντουανέτας)

Τὴν εἶχαν οὔρῃ στη φυλακή. Εἶχαν κατασφάξει ὅλους τοὺς φίλους της, εἶχαν κατατομήσει τὸν σύζυγό της. Τῆς εἶχαν πάρει τὰ παιδιά της. Καὶ πῶς τραγικὸ τέλος ἀνέμενε τώρα αὐτήν, πού λίγους μῆνες πρὶν ἦταν ἡ Βασίλισσα τῆς Γαλλίας!

Οὐτὴ ἡ ὁμορφιά της, οὐτὴ ἡ αξιοπρέπεία της, οὐτὴ ἡ δυστυχία της, οὐτὴ ὅτι εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ τῆς γυναικείας γοητείας της, δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ μαλακώσουν τὸ μίσος πού ἐτρεπε ὁ λαὸς ἐναντίον της. Δεσποφύλακες, δικαστικοὶ καὶ ποικιλλώνιμοι ἀντιπρόσωποι τῆς ἐξουσίας τὴν ἐβράνιζαν, τὴν ἐβροῖαν, τὴν ἐχλεύαζαν, τῆς ἐδείχναν τὸ μίσος, τὴν περιφρόνησιν τοὺς καὶ τὶς ἀγριεὶς διαθέσεις τοὺς. Κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού ἐφθάναν ὡς σὺ καλλι τῆς δὲν εἶδειν ὅχι στοργή, ὅχι συμπάθεια, ὅχι ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ οὐτὴ καὶ ἀπῶ; οἶκτο γι' αὐτήν...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, μὴ μπορώντας πλεῖν γι' ἀνδρεία σὲ τόσα μαρτύρια ἡ τραγικὴ Βασίλισσα, ἀναλύθηκε σὲ λυγμούς. Οἱ δεσποφύλακες τῆς, ἀφ' ὧν ἐκείνη τὴν τελευταία τοὺς περιπόλῃ, ἐκλείδωσαν τὴν πόρτα τοῦ κελιοῦ της. Τὴν ἀφῆσαν μόνη ἐπὶ τέλους. Καὶ μέσῃ στὴν μοναξιά της ἐκνοήθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ ἀρίστη τὸν πόνο της νὰ ξεσπάσει σ' ἕνα ὀδυνηρὸ κλάμμα.

Μὰ δὲν ἦταν ἐντέλως μόνη. Μὲς σ' τὴν σιγή πού ἐκκρατοῦσε σὺ καλλι τῆς ἀκούσε ἐκεῖ κοντὰ τῆς κατὰ σὴν στεναγμὸ. Γύρισε τότε καὶ εἶδε ἕνα σκυλλάκι πού ταπεινὸ καὶ λυπημένον, παρακολουθοῦσε μὲ προσοχή κάθε χειρονομία της. Δὲν ἦταν καθόλου ὠραῖο, δὲν ἦταν ἀπὸ ῥάτσα. Ἀντιθέτως ἦταν ἀσχημὸ. Ἀλλὰ εἶχε ἐπάνω του κατὰ τὸ πολὺ συμπάθει. Εἶχε μὴ τέτοια ἐκφράσι καλωσύνης καὶ ἀφοσίωσης σὺ μάτια του!...

Ἀλλὰ τίνας ἦταν τὸ σκυλλάκι αὐτὸ ἄραγε; Ἀπὸ πού εἶχε ἔλθει; Πῶς εἶχε κατορθώσει νὰ τρυπήσει ἐκεῖ μέσα σὺ καλλι τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας; Ἰσως θὰ μῆκε ἀκολουθώντας τοὺς δεσποφύλακες χορὶ ἐκεῖνοι νὰ τὸ ἀντιλήφθουν.

Ἡ Μαρία Ἀντουανέτα ἀπῶσε τὸ χέρι της πρὸς τὸ σκυλλάκι, καὶ τὸ χάιδεψε.

Μὰ τί κάνει λοιπὸν ἐκεῖ πέρα, φτωχέ μου μικροῦλη; τὸ ρώτησε. Ὁ, θεέ μου! Πόσο εἶσαι ἀδύνατος.

Καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ μιλήσῃ... χωρίς σκληρότητα, χωρίς κακία, μὲ τρυφερότητα. Καὶ ἔπειτα ἦταν τόσο εὐγενὲς γι' αὐτὸ, ὥστε ἄρχισε νὰ κουναίη τρελλὰ τὴν οὐρίστα του. Τὴν κυτοῦσε ἐκστασιακὰ. Φανόταν σὰ νὰ ἤθελε νὰ τῆς μιλήσῃ... Ὁ! ἂν μποροῦσε νὰ τῆς μιλήσῃ θὰ τῆς ἔλεγε:

— Εἶσαι ὀραία!... Καὶ ἐκτός αὐτοῦ ἔχεις τόση γλυκύτητα καὶ τόση εὐγένεια!... Γιατί κλαίς; Ἐξ αἰτίας τῶν ἀνθρώπων; Εἶνε κακοὶ ναί... Καὶ ξερω καὶ ἐγὼ γιὰ τὴν κακία τοὺς. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ κλαίς γι' αὐτό. Ἄν ἔχῃς ἀνάγκη ἀπὸ εἶλο ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ γερὰτος ἀφοσίωσι.

Χαμογελώντας, σχεδὸν σὰ νὰ καταλάβαινε τὰ λόγια πού τῆς ἔλεγον τὰ μάτια του, ἡ φυλακισμένη Βασίλισσα, χτύπησε τὰ δύο τῆς χεῖρα σὺ γόνατά της σὺν νὰ τοῦλεγε:

— Ἐλε! Πῆδα ἐδῶ ἐπάνω.

Ἐκεῖνο δὲν ἄφησε νὰ τοῦ ἐπαναλάβουν τὴν πρόσκλησι. Πῆδηξε χαρούμενο ἐπάνω σὺ βσιλικὰ γόνατα.

— Πῶς σε λένε; Ἄζορ; Καίσαρ;

Μὰ ἐκεῖνο δὲν φάνηκε νὰ καταλαβαίνει τί τὸ ρωτοῦσαν. Δὲν εἶχε οὐτὴ ὄνομα, οὐτὴ ἀφεντικό.

— Ὅστε δὲν ἔχεις ὄνομα; τότε θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ ἕνα. Θέλεις; Θὰ σε λέω Ἀννὸν. Σοῦ ἀρέσει;

Μήπως μποροῦσε νάχῃ καὶ ἀντιρροήσεις; Ἦταν εὐτυχισμένο γιατί ἔχει ἀποκτήσει ἀφεντικό καὶ ὄνομα. Κανείς δὲν τὸ εἶχε φωνάξει ποτὲ μὲ κανένα ὄνομα.

Γιὰ νὰ τῆς δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πού δὲν εἶχε ὄρα, τέντωσε τὴν μούρη του πρὸς ἐκείνην κλείνοντας τὰ μάτια του. Καὶ τότε, μέσα σὺ μυστικὸν κείνην κελί πού γιὰ κείνην ἦταν ὁ ἀντιθάλαμος τοῦ Χάρου, ἡ Μαρία Ἀντουανέτα, ἡ ἀπόγονος μίαι μακρῆς σειράς βασιλέων καὶ αὐτοκρατορῶν, ἔπασσε μὲ τὰ δύο τῆς χεῖρα τὸ κεφάλαιό του πτωχού, τοῦ καταφρονεμένου ἔξωου καὶ ἀπόθεσε ἀπάνω τὸ χεῖλός της μὲ μὴ τρυφερότητα, πού ἴσως οὐτὴ σὺ μέτωπο τοῦ παιδιοῦ της δὲν τὰ εἶχε ἀκοιμήσει ποτὲ ἐτοί.

Ἀπὸ ἐκείνη τῇ βραδυᾷ ὁ Φανὸρ ἔγινε ὁ ἀχώριστος σύντροφός, ὁ πιστὸς φίλος, ὁ μυστικὸς σύμβουλος, ὁ ἐξομολογητὴς τῆς υπερίφανης Βασίλισσας.

Ἡ τρυφερὴ ὁμὸς ἐκείνην οἰκίετῃς κράτησε λίγον, πολὺ λίγον καιρό.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγους μέρες—στὶς 5 Σεπτεμβρίου 1793—ἦρθαν καὶ πῆραν τὴν Μαρία Ἀντουανέτα ἀπ' τὸ κελλὶ της σὺ Τάμπλ, γιὰ νὰ τὴν οδηγήσουν στὴν Κονσιερζερί, σ' ἕνα κελλὶ συνεχόμενο μὲ τὴν

Τὴν εἶχαν οὔρῃ

στή φυλακή.

Εἶχαν κατασφάξει

ὅλους τοὺς φίλους της,

εἶχαν κατατομήσει

τὸν σύζυγό της.

Καὶ πῶς τραγικὸ

τέλος ἀνέμενε τώρα αὐτήν,

πού λίγους μῆνες πρὶν ἦταν ἡ Βα-

σίλισσα τῆς Γαλλίας!

Οὐτὴ ἡ ὁμορφιά της, οὐτὴ ἡ αξιοπρέπεία της,

οὐτὴ ἡ δυστυχία της, οὐτὴ ὅτι εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ τῆς

γυναικείας γοητείας της, δὲν εἶχαν κατορθώσει

νὰ μαλακώσουν τὸ μίσος πού ἐτρεπε ὁ λαὸς

ἐναντίον της. Δεσποφύλακες, δικαστικοὶ καὶ ποικιλλώνιμοι

ἀντιπρόσωποι τῆς ἐξουσίας τὴν ἐβράνιζαν, τὴν ἐβροῖαν,

τὴν ἐχλεύαζαν, τῆς ἐδείχναν τὸ μίσος, τὴν περιφρόνησιν

τοὺς καὶ τὶς ἀγριεὶς διαθέσεις τοὺς. Κανένας ἀπὸ τοὺς

ἀνθρώπους πού ἐφθάναν ὡς σὺ καλλι τῆς δὲν εἶδειν

ὅχι στοργή, ὅχι συμπάθεια, ὅχι ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ οὐτὴ

καὶ ἀπῶ; οἶκτο γι' αὐτήν...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, μὴ μπορώντας πλεῖν γι' ἀνδρεία

σὲ τόσα μαρτύρια ἡ τραγικὴ Βασίλισσα, ἀναλύθηκε

σὲ λυγμούς. Οἱ δεσποφύλακες τῆς, ἀφ' ὧν ἐκείνη

τὴν τελευταία τοὺς περιπόλῃ, ἐκλείδωσαν τὴν πόρτα

τοῦ κελιοῦ της. Τὴν ἀφῆσαν μόνη ἐπὶ τέλους. Καὶ μέσῃ

στὴν μοναξιά της ἐκνοήθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ ἀρίστη

τὸν πόνο της νὰ ξεσπάσει σ' ἕνα ὀδυνηρὸ κλάμμα.

Μὰ δὲν ἦταν ἐντέλως μόνη. Μὲς σ' τὴν σιγή πού

ἐκκρατοῦσε σὺ καλλι τῆς ἀκούσε ἐκεῖ κοντὰ τῆς κατὰ

σὴν στεναγμὸ. Γύρισε τότε καὶ εἶδε ἕνα σκυλλάκι πού

ταπεινὸ καὶ λυπημένον, παρακολουθοῦσε μὲ προσοχή

κάθε χειρονομία της. Δὲν ἦταν καθόλου ὠραῖο, δὲν

ἦταν ἀπὸ ῥάτσα. Ἀντιθέτως ἦταν ἀσχημὸ. Ἀλλὰ εἶχε

ἐπάνω του κατὰ τὸ πολὺ συμπάθει. Εἶχε μὴ τέτοια

ἐκφράσι καλωσύνης καὶ ἀφοσίωσης σὺ μάτια του!...

Ἀλλὰ τίνας ἦταν τὸ σκυλλάκι αὐτὸ ἄραγε; Ἀπὸ πού

εἶχε ἔλθει; Πῶς εἶχε κατορθώσει νὰ τρυπήσει ἐκεῖ

μέσα σὺ καλλι τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας; Ἰσως θὰ

μῆκε ἀκολουθώντας τοὺς δεσποφύλακες χορὶ ἐκεῖνοι

νὰ τὸ ἀντιλήφθουν.

Ἡ Μαρία Ἀντουανέτα ἀπῶσε τὸ χέρι της πρὸς

τὸ σκυλλάκι, καὶ τὸ χάιδεψε.

Μὰ τί κάνει λοιπὸν ἐκεῖ πέρα, φτωχέ μου

μικροῦλη; τὸ ρώτησε. Ὁ, θεέ μου! Πόσο εἶσαι

ἀδύνατος.

Καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ μιλήσῃ... χωρίς σκληρότητα,

χωρὶς κακία, μὲ τρυφερότητα. Καὶ ἔπειτα ἦταν

τόσο εὐγενὲς γι' αὐτὸ, ὥστε ἄρχισε νὰ κουναίη

τρελλὰ τὴν οὐρίστα του. Τὴν κυτοῦσε ἐκστασιακὰ.

Φανόταν σὰ νὰ ἤθελε νὰ τῆς μιλήσῃ... Ὁ! ἂν

μποροῦσε νὰ τῆς μιλήσῃ θὰ τῆς ἔλεγε:

— Εἶσαι ὀραία!... Καὶ ἐκτός αὐτοῦ ἔχεις τόση

γλυκύτητα καὶ τόση εὐγένεια!... Γιατί κλαίς; Ἐξ

αἰτίας τῶν ἀνθρώπων; Εἶνε κακοὶ ναί... Καὶ ξερω

καὶ ἐγὼ γιὰ τὴν κακία τοὺς. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ

κλαίς γι' αὐτό. Ἄν ἔχῃς ἀνάγκη ἀπὸ εἶλο ἐγὼ εἶμαι

ἐδῶ γερὰτος ἀφοσίωσι.

Χαμογελώντας, σχεδὸν σὰ νὰ καταλάβαινε τὰ

λόγια πού τῆς ἔλεγον τὰ μάτια του, ἡ φυλακισμένη

Βασίλισσα, χτύπησε τὰ δύο τῆς χεῖρα σὺ γόνατά

της σὺν νὰ τοῦλεγε:

— Ἐλε! Πῆδα ἐδῶ ἐπάνω.

Ἐκεῖνο δὲν ἄφησε νὰ τοῦ ἐπαναλάβουν τὴν

πρόσκλησι. Πῆδηξε χαρούμενο ἐπάνω σὺ βσιλικὰ

γόνατα.

— Πῶς σε λένε; Ἄζορ; Καίσαρ;

Μὰ ἐκεῖνο δὲν φάνηκε νὰ καταλαβαίνει τί τὸ

ρωτοῦσαν. Δὲν εἶχε οὐτὴ ὄνομα, οὐτὴ ἀφεντικό.

— Ὅστε δὲν ἔχεις ὄνομα; τότε θὰ σοῦ δώσω ἐγὼ

ἕνα. Θέλεις; Θὰ σε λέω Ἀννὸν. Σοῦ ἀρέσει;

Μήπως μποροῦσε νάχῃ καὶ ἀντιρροήσεις; Ἦταν

εὐτυχισμένο γιατί ἔχει ἀποκτήσει ἀφεντικό καὶ ὄνομα.

Κανείς δὲν τὸ εἶχε φωνάξει ποτὲ μὲ κανένα ὄνομα.

Γιὰ νὰ τῆς δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πού δὲν

εἶχε ὄρα, τέντωσε τὴν μούρη του πρὸς ἐκείνην

κλείνοντας τὰ μάτια του. Καὶ τότε, μέσα σὺ

μυστικὸν κείνην κελί πού γιὰ κείνην ἦταν ὁ ἀντιθάλαμος

τοῦ Χάρου, ἡ Μαρία Ἀντουανέτα, ἡ ἀπόγονος μίαι

μακρῆς σειράς βασιλέων καὶ αὐτοκρατορῶν, ἔπασσε

μὲ τὰ δύο τῆς χεῖρα τὸ κεφάλαιό του πτωχού, τοῦ

καταφρονεμένου ἔξωου καὶ ἀπόθεσε ἀπάνω τὸ χεῖλός

της μὲ μὴ τρυφερότητα, πού ἴσως οὐτὴ σὺ μέτωπο

τοῦ παιδιοῦ της δὲν τὰ εἶχε ἀκοιμήσει ποτὲ ἐτοί.

Ἀπὸ ἐκείνη τῇ βραδυᾷ ὁ Φανὸρ ἔγινε ὁ ἀχώριστος

σύντροφός, ὁ πιστὸς φίλος, ὁ μυστικὸς σύμβουλος,

ὁ ἐξομολογητὴς τῆς υπερίφανης Βασίλισσας.

Ἡ τρυφερὴ ὁμὸς ἐκείνην οἰκίετῃς κράτησε

λίγον, πολὺ λίγον καιρό.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγους μέρες—στὶς 5 Σεπτεμβρίου

1793—ἦρθαν καὶ πῆραν τὴν Μαρία Ἀντουανέτα

ἀπ' τὸ κελλὶ της σὺ Τάμπλ, γιὰ νὰ τὴν οδηγήσουν

στὴν Κονσιερζερί, σ' ἕνα κελλὶ συνεχόμενο μὲ τὴν

Μαρία Ἀντουανέτα.

Τὴν εἶχαν οὔρῃ στὴν φυλακή.

Εἶχαν κατασφάξει ὅλους τοὺς φίλους της,

εἶχαν κατατομήσει τὸν σύζυγό της.

Καὶ πῶς τραγικὸ τέλος ἀνέμενε τώρα αὐτήν,

πού λίγους μῆνες πρὶν ἦταν ἡ Βασίλισσα τῆς

Γαλλίας!

Οὐτὴ ἡ ὁμορφιά της, οὐτὴ ἡ αξιοπρέπεία της,

οὐτὴ ἡ δυστυχία της, οὐτὴ ὅτι εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ

τῆς γυναικείας γοητείας της, δὲν εἶχαν κατορθώσει

νὰ μαλακώσουν τὸ μίσος πού ἐτρεπε ὁ λαὸς ἐναντίον

της. Δεσποφύλακες, δικαστικοὶ καὶ ποικιλλώνιμοι ἀντιπρό-

σωποι τῆς ἐξουσίας τὴν ἐβράνιζαν, τὴν ἐβροῖαν, τὴν

ἐχλεύαζαν, τῆς ἐδείχναν τὸ μίσος, τὴν περιφρόνησιν

τοὺς καὶ τὶς ἀγριεὶς διαθέσεις τοὺς. Κανένας ἀπὸ τοὺς

ἀνθρώπους πού ἐφθάναν ὡς σὺ καλλι τῆς δὲν εἶδειν

ὅχι στοργή, ὅχι συμπάθεια, ὅχι ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ οὐτὴ

καὶ ἀπῶ; οἶκτο γι' αὐτήν...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, μὴ μπορώντας πλεῖν γι' ἀνδρεία

σὲ τόσα μαρτύρια ἡ τραγικὴ Βασίλισσα, ἀναλύθηκε

σὲ λυγμούς. Οἱ δεσποφύλακες τῆς, ἀφ' ὧν ἐκείνη

τὴν τελευταία τοὺς περιπόλῃ, ἐκλείδωσαν τὴν πόρτα

τοῦ κελιοῦ της. Τὴν ἀφῆσαν μόνη ἐπὶ τέλους. Καὶ μέσῃ

στὴν μοναξιά της ἐκνοήθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ ἀρίστη

τὸν πόνο της νὰ ξεσπάσει σ' ἕνα ὀδυνηρὸ κλάμμα.

Μὰ δὲν ἦταν ἐντέλως μόνη. Μὲς σ' τὴν σιγή πού

ἐκκρατοῦσε σὺ καλλι τῆς ἀκούσε ἐκεῖ κοντὰ τῆς κατὰ

σὴν στεναγμὸ. Γύρισε τότε καὶ εἶδε ἕνα σκυλλάκι πού

ταπεινὸ καὶ λυπημένον, παρακολουθοῦσε μὲ προσοχή

κάθε χειρονομία της. Δὲν ἦταν καθόλου ὠραῖο, δὲν

ἦταν ἀπὸ ῥάτσα. Ἀντιθέτως ἦταν ἀσχημὸ. Ἀλλὰ εἶχε

ἐπάνω του κατὰ τὸ πολὺ συμπάθει. Εἶχε μὴ τέτοια

ἐκφράσι καλωσύνης καὶ ἀφοσίωσης σὺ μάτια του!...

Ἀλλὰ τίνας ἦταν τὸ σκυλλάκι αὐτὸ ἄραγε; Ἀπὸ πού

εἶχε ἔλθει; Πῶς εἶχε κατορθώσει νὰ τρυπήσει ἐκεῖ

μέσα σὺ καλλι τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας; Ἰσως θὰ

μῆκε ἀκολουθώντας τοὺς δεσποφύλακες χορὶ ἐκεῖνοι

νὰ τὸ ἀντιλήφθουν.

Ἡ Μαρία Ἀντουανέτα ἀπῶσε τὸ χέρι της πρὸς

τὸ σκυλλάκι, καὶ τὸ χάιδεψε.

Μὰ τί κάνει λοιπὸν ἐκεῖ πέρα, φτωχέ μου

μικροῦλη; τὸ ρώτησε. Ὁ, θεέ μου! Πόσο εἶσαι

ἀδύνατος.

Καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ μιλήσῃ... χωρίς σκληρότητα,

χωρὶς κακία, μὲ τρυφερότητα. Καὶ ἔπειτα ἦταν

τόσο εὐγενὲς γι' αὐτὸ, ὥστε ἄρχισε νὰ κουναίη

τρελλὰ τὴν οὐρίστα του. Τὴν κυτοῦσε ἐκστασιακὰ.

Φανόταν σὰ νὰ ἤθελε νὰ τῆς μιλήσῃ... Ὁ! ἂν

μποροῦσε νὰ τῆς μιλήσῃ θὰ τῆς ἔλεγε:

— Εἶσαι ὀραία!... Καὶ ἐκτός αὐτοῦ ἔχεις τόση

γλυκύτητα καὶ τόση εὐγένεια!... Γιατί κλαίς; Ἐξ

αἰτίας τῶν ἀνθρώπων; Εἶνε κακοὶ ναί... Καὶ ξερω

καὶ ἐγὼ γιὰ τὴν κακία τοὺς. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ

κλαίς γι' αὐτό. Ἄν ἔχῃς ἀνάγκη ἀπὸ εἶλο ἐγὼ εἶμαι

ἐδῶ γερὰτος ἀφοσίωσι.

Χαμογελώντας, σχεδὸν σὰ ν

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΧΑΜΕΝΑ ΔΩΡΑ

ΤΟΥ Χ. ΕΝΡΥ

«Ένα δολλάριο και όδοντα-
πέντε σέντες! Ναί, αυτή ήταν ό-
λη της ή περιουσία της. Ντέλ-
λας! Τά είχε μετρήσει τρεις
φορές ως τώρα. Άλλοίμονο ό-
μως! Και τις τρεις φορές έβγυ-
ναν ένα δολλάριο και όδονταπέντε
σέντες. Και ήταν προαγωγή της γιορτής του άνδρός της και των
δικών της γενεθλίων.

Σοφιστήθηκε στο κρεβάτι της και αναλύθηκε σε λυγμούς...
«Ο Ντέλλα ήταν γυναίκα του Τζιμ Ντέλλιγκαμ Γιούνκ. Ο
Τζιμ έκοιτιζε άλλοτε 30 δολλάρια την εβδομάδα, μα τελευταία
λόγω της κρίσεως, κέρδιζε μόνον είκοσι! Μα και τώρα όμως, όπως
και πριν, κάθε βράδυ που γύριζε στην έπιπλωμένη καμαρούλα που
την είχαν νοικιάσει προς όκτώ σελίνια την εβδομάδα, τον άγκάλια-
ζε τρυφερά ή γυναίκα του, ή Ντέλλα και όλα πήγαιναν μά
χαρά.

«Η Ντέλλα έπαψε να κλαίη και έφτιαξε λίγο τα μάγουλά της
με το φτερό της πούδρας. Έπειτα έπηγε στο παράθυρο και κί-
ταξε θλιμμένη ένα γκρίζο γάτο που τριγύριζε στα κάγκελα της
αυλής.

«Ακούς εκεί να φτάνη ή γιορτή του άνδρός της και αυτή να έ-
χη ένα δολλάριο μόνο και 85 σέντες! Το ποσόν αυτό δεν έφτανε
να του αγοράσει ούτε το πιο φτηνό δώρο!..

Μήνες και μήνες τώρα έβαζε ένα-ένα τα σέντες κατά μέρος,
για να συγκεντρώσει αυτό το ασήμαντο ποσόν! Με είκοσι όμως
δολλάρια την εβδομάδα δεν τα βγάδι δυστυχώς κανείς εύκολα
πέρα. Τα έξοδα, όπως συμβαίνει πάντα, ξεπερνούσαν τους ύπολο-
γισμούς της.

«Ανάμεσα στα δύο παράθυρα του δωματίου ήταν κρεμασμένος
ένας καθρέπτης. Η Ντέλλα έστρεψε ξαφνικά προς αυτόν. Τα μά-
τια της έλαμπαν, το πρόσωπό της όμως είχε
χάσει σε λίγα δευτερόλεπτα το χρώμα του.
Με συγκίνησι τότε έλυνε τα μαλλιά της και
τά άφησε να πέσουν άπάνω στους ώμους της.
Πρέπει να σημειωθεί τώρα ότι οι σύζυγοι
Ντέλλιγκαμ είχαν στη κατοχή τους δύο πράγ-
ματα, για τα οποία υπερηφανεύοντο. Το
χρυσό ρολόγι του Τζιμ που άνηκε προηγου-
μένως στον πατέρα του και στον παπού του,
και ένα μαλλιά της Ντέλλας.

«Αν ή βασίλισσα Σαβάρ κατοικούσε στο ά-
πέναντι διαμέρισμα, ή Ντέλλα όταν έβλεπε
το μαλλιά της και πήγαινε στο παράθυρο
για να τα στεγνώσει, ήταν βέβαιη πως αυτά
έφταναν για να χάσουν κάθε αξία τα κο-
σμήματα και όλοι οι θησαυροί της βασι-
λίσσας.

«Αν πάλι ή βασίλισσα Σολομών καθότανε
δίπλα τους με όλα τα πλούτη του σοριασμένα
στο διάδρομο θάφτανε να έβγαζε ή Τζιμ
το ρολόγι του, δίδεν για να δει την ώρα και τότε ή Σολομών θα
έτραβόσε τα γένηα του από τη θύρα και τότε ή Σολομών θα
έπαιζε με όλη την οικογένειά της Ντέλλας έπαιζε τριγύρω της
γυναίκας της. Τά άνησκόσε βιαστικά και νευρικά, έδιδε σέντες έπειτα
λίγοι και δύο δάκρυα έκυλιναν κάτω στο χαλί.

«Έπειτα έφόρεσε την παλιά μαρρόν ζακέτα της και το παλιό
καπέλλάκι. Με την ίδια χιτώνη λήνη στα μάτια, κατεβηκε τη
σκάλα και βρέθηκε στο δρόμο. Σε λίγο έσταμάτησε έμπρος σ' ή
να κατάσταση με την ακόλουθη έπιγραφή:

«**Κυρία Σωφρονία - Αγοράζονται και πουλούνται γυναίκες μαλ-
λιά.**

Γρήγορα-γρήγορα ή Ντέλλα έμπηκε στο κατάστημα. Την ύπο-
δέχθηκε μία κυρία παλαιά και ψυχρή.

«Θέλετε ν' αγοράσετε τα μαλλιά μου; τη ρώτησε.

«Ναί, αγοράζω μαλλιά... άπαντησε ή κυρία. Βγάλετε το κα-
πέλλο σας κι' ής δοίμε τι αξίζουν.

«Ο χρυσός καταρράχτης αλώθηκε ως το πάτωμα.

«Είκοσι δολλάρια! είπε ή κυρία Σωφρονία άρτου έπιασε και
άνασκόσε τα μαλλιά με το πεπρωμένο χέρι της.

«Δοστέ μου τα άμέσως.

Βγαίνοντας από το κατάστημα ή Ντέλλα με τα είκοσι δολλά-
ρια στη τσέπη της περίσε δύο ευτυχισμένες ώρες. Είχε ξεχάσει
τη δική της περιπέτεια και γύριζε τώρα στα καθήκοντά της άναζη-
τώντας το κατάλληλο δώρο για τον Τζιμ.

«Εκεί τέλους τό βρήκε. Ήταν κατασκευασμένο θάλεγε κανείς, έ-
πίτηδες για τον Τζιμ και για κανέναν άλλον. Όμοιά του δεν ύ-
πήρχε σε κανένα άλλο κατάστημα.

Το δώρο αυτό ήταν μία καθένα από
πλατίνα απλή και επιβλητική άντάξια για
το ρολόγι του Τζιμ. Μόλις την είδε
ή Ντέλλα, είπε πως ή καθένα αυτή όφει-
λε ν' άνήκει στον άνδρα της και σε κα-

νέναν άλλον.

Την αγόρασε 21 δολλάρια και γύρισε στο σπίτι τη-
μόνον! Όταν θα φορούσε αυτήν την άλυσίδα ή Τζιμ δεν θα
ντερόταν πια να κυτάξει την ώρα έμπρος σε όδοδήποτε έκτακτο
συμβεβημένο.

«Ω, μά βέβαια, τώρα πια ή Τζιμ δεν θα έκτύπαζε καρδιά την
ώρα, δεν θα ντερότανε για το παλιό πείσινο δώρο του ρο-
λογιού του...

«Όταν ή Ντέλλα γύρισε στο σπίτι, ής ή φρόνησι και το λε-
γικό είχαν κυριαρχήσει. Έπηρεσε τα σίδηρα του φρεζαρισματος, έ-
ναψε το γκαζί κι' άρχισε ένα έργο νιγάντιο άληθινά.

«Ολόκληρη σχεδόν ώρα έφριάρισε τα μαλλιά της, τα έταξε
ποήως και όταν έτελείωσε έμεινε ευχαριστημένη. Πού να ήξερε
πως το κόμμι των μαλλιών που ήταν γι' αυτήν μία θυσία, θα
γινόταν ύστερα από λίγα χρόνια ή μεγάλη μόδα της εποχής!

«Αν δεν με σκοτώσει ή Τζιμ πριν με κυτάξει δεικνύει
έσουλολισθήκη, φθηνά θα την γλυτώσω. Δεν ήμπορούσα όμως να
κάμω διαφορετικά. Με ένα δολλάριο και 85 σέντες δεν ήταν άπο-
τόν να πάω κανένα δώρο για τον άντρούλη μου...

«Στις έπτά το βράδυ ή καρέε έχεν έτοιμασθή και το ζώο
ήταν έτοιμο για να ψηθούν ή κοφολέττες.

«Ο Τζιμ δεν άργοπορούσε ποτέ. Η Ντέλλα έσφιξε την άλω-
αίδα στο ένα χέρι και κήσισε στη γωνία του τραπέζιου κα-
στην πόρτα.

«Όταν άκουσε το βήμα του στο σκαλοπάτι έγινε κάταξη και
ψιθύρισε:

«Θέε μου, άς με βρή ώραία και με κομμένα μαλλιά!

«Η πόρτα άνοιξε και μπήκε μέσα ή Τζιμ. Ήταν μόλις 22
χρόνων. Έφρουσε τα δάχτυλά του για να ζεσταθή, γιατί δεν ή-
χε ούτε παλτό, ούτε γάντια.

Μία στιγμή έμεινε άκίνητος κι' έκτύπαζε την Ντέλλα με το
ποινά έκδροση στα μάτια του, που την έκανε
να τρομάξει.

«Αγαπημένε μου Τζιμ, τοί ελεε έκαιγε
τότε, μη με κυτάξεις. Έκοιχα τα μαλλιά
μου και τα πούλησα, γιατί μου ήσαν άδύνα-
τα να μην σου κάνω ένα μικρό δώρο στην έργη-
σου! Μη φοβάσαι όμως. Τα μαλλιά μου θα
μεγαλώσουν γρήγορα! Καλή! Πες μου χόρμα
πολλά, Τζιμ, και άς γίνουμε χαρούμενοι κι' οι
δύο μας. Δεν μπορείς να φαντασθής τι δώρο
σου κρύβω!

«Έκονες τα μαλλιά σου, ρώτησε ή Τζιμ
με ένα τρόπο που φανόταν σαν να μην έ-
στενε ό,τι είχε γίνει.

«Τά έκοιχα και τα έπούλησα ναί. Θα μ'
άγαπάς βέβαια και με κομμένα τα μαλλιά! Ή
ίδια είμαι, έννοια σου!

«Ο Τζιμ έβγαλε τότε ένα πακέτο άπ' τη
τσέπη του και το έπταξε πάνω στο τραπέ-
ζι.

«Αυτο αυτό το πακέτο, αγαπημένη μου,
είναι ή χρυσή σου αλυσίδα. Τά έκοιχα και τα
έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

«Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.
Τά έκοιχα και τα έπταξε να σου δώσω.

ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Η ΜΟΔΙΣΤΡΕΣ

(Από τ' Απομνημονεύματα του Ακολούθου του Ναπολέοντος ντι Σαιντ-Ιλαίρ)

την Μεγάλη Αΐθουσα.

«Ορείλουν νάναμένουν. της ελεε, στα δωμάτια των δεσποι-
νών της τιμής, έως ότου τους δεχθή ή Ίωσηφίνα. Έπ' ουδενί
άλλω όμως έπιτρέπω να «σταθμεύουν» στην Αΐθουσα της ύποδο-
χής ή στην μεγάλη γαλλία...

«Η άνωκοινημένης αυτές διαταγές Αυτοκράτορος και Αυτοκρα-
τρίδας δημιουργούσαν κάθε τόσο χαριτωμένα έπεισόδια.

Μία μέρα, ή Ναπολέων ένώ έπέστρεφε από ένα ύποπτο γκα-
ρί, άντελήφθη σε μία γωνία της αίθουσής ύποδοχής την μο-
δίστρα κυρία Ντεπώ, ή όποία μάλιστα συνδεόταν από δύο χαρι-
τωμένες κοπέλλες φορεμένες με καπελλίτσες και τερσάκια χαρ-
τωμένα καρότα. Μόλις την είδε (μολονότι ή τολαίπωση
κυρία Ντεπώ, προαισθανόμενη την θύελλα, προσπαθούσε
να κρυφεί πίσω από τα παρευρισκόμενα στην Αΐθουσα
αρσενικά) ή Ναπολέων προχώρησε κατ' ευθείαν προς αυ-
τήν και της ελεε με μεγάλη αυστηρότητα:

«Η θέσις σας, Κυρία, δεν είναι δέω! Να πάτε άμέ-
σως να βρήτε τις γυναίκες της Αυτοκρατορίας.

Κατόπιν φώναξε την κυρία της τιμής Λορβιέτ, την ό-
ποία... έλυσσε κυριολεκτικώς, μολονότι ουτε έγνώριζε καν
ή τιμή ή ή Ίωσηφίνα είχε παραγγείλει στην μοδίστρα
της να έλθι στα άνάτορα.

Το μεσημέρι της ίδιας ήμέρας, ένώ έγεννιότανε μαζί με
την Αυτοκράτειρα, ή Ναπολέων της ελεε δυνατά εις επή-
ρουν όλων των παρευρισκόμενων:

«Αν έξακολουθήν να φέρνεις τις μοδίστρες σου στην
Μεγάλη Αΐθουσα, όποιον άξιωματικό μου τις πειράζουν
και τις τσιμπούν, σε προειδοποιώ ότι θα τσακωθώ για
καλά...

«Η Ίωσηφίνα του ύποσχέθηκε ότι δεν θα το «ξανά-
ναι», θα ήταν όμως τοιλάχιστον... ή δεκάτη φορά πο
ού έκανε την ύπόσχεση αυτή!...

«Όποτε από λίγες μέρες — μία Κυριακή— ένώ ή Αυτοκράτωρ,
έκοιχε την μεγάλη γαλλία για να πάη στο παρεκκλήσιο των
Ανατόρων και να παρακολουθήση την λειτουργία, παρετήρησε,
έμπρος στους άξιωματικούς του, μία γυναίκα όλομόναχη που
φανόταν σαν κάτι να περίμενε. Την άνεγνώρισε άμέσως: ήταν...
ή καπελλώ κ. Ντεπώ!

«Τι γινέυετε δέω, Κυρία; τη ρώτησεν αυστηρά.

«Μεγαλειότατε..., άναμένο τις διαταγές της Α. Μ. της Α-
υτοκράτειρας... έφύλλισεν ή κυρία Ντεπώ.

«Πάλι!... Έχω έν τούτοις κατηγορηματικώς άπαγορεύσει να
μην έλθετε δωμέσα!...

Και χωρίς να πη τίποτε άλλο, ή Ναπολέων έφυγε με βιαστικά
βήματα, κατακόκκινος άπ' τον θυμό.

Μόλις έπέστρεφεν άπ' την εκκλησία, ή Αυτοκράτωρ πήγε κατ'
ευθείαν στο δωμάτιο των άξιωματικών της ύπηρεσίας και χτύπησε
την πόρτα.

«Ο στρατάρχης Ντυρόκ ελεε μέσα; ρώτησε όταν του άνοιξαν.

«Όχι, Μεγαλειότατε.

«Να τον φωνάξετε άμέσως. Τον περιμένο.

Οι άκόροι άξιωματικοί του παλατιού τρέξαν άμέσως να βρουν
τον Ντυρόκ. Ούτε στα Άνάτορα όμως, ούτε στο σπίτι του βρι-
σκόταν...

«Ο όποιος μάλιστα τους πληροφόρησε ότι κατά σύμπτωση,
έκείνο το πρωί, ή Μέγας Στρατάρχης
ήξε πηγε από το παλάτι πρωί-πρωί,
πριν από τη λειτουργία.

Έν τω μεταξύ, ή Ναπολέων άνω-
κοινησας ξαναπήγε στο δωμάτιο των
έξιματικών της ύπηρεσίας για να
άληφορηθή εάν ή Ντυρόκ είχε έλθει.

— Τον περιμένομε, Μεγαλειότατε, από στιγμή σε στιγμή... το
άπάντησαν.

— Ο Σαβαρύ ελεε στοίπαλάτι!... (Ο Σαβαρύ, ήταν ή Αρ-
χιγός της Ασφαλείας του Κράτους).

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Φωνάξτε τον...

Σε λίγο ή Σαβαρύ εισηγήτο στο ιδιαίτερο γραφείο του Ναπο-
λέοντος.

— Ακούστε Σαβαρύ, τοί ελεε ή Ναπολέων μόλις τον είδε.
Κάποια καπελλώ εισηγήσε σήμερα στη μεγάλη γαλλία παρ
την άπαγορευτική διαταγή μου... Ίσχυρίζεται ότι την έκάλωσε ή
Αυτοκράτειρα... Αυτό όμως δεν μπορεί να είναι άλήθεια... Θα
βρίσκει ακόμη κάπου μες στο παλάτι... Πηγαίνετε, Σαβαρύ, συλ-
λαβέστε την και οδηγησάτε την στις φυλακές της Μπασέτ!..

«Ο Σαβαρύ άνεχώρησε άμέσως για να έκτελέση τη διαταγή
του Ναπολέοντος.

«Έψαξε για τη δεσποινίδα Ντεπώ παντού, δεν μπόρεσε όμως
να την άνακαλύψη πουθενά.

Έν τω μεταξύ ή Ντυρόκ κατέφθασε στ' Άνάτορα. Τόν είδο-
ποίησαν άμέσως φυσικά, ότι τον έζητοσε ή Αυτοκράτειρα. Ο Ναπο-
λέων έπανάλαβε και στον Ντυρόκ τις έντολές ποίχε δώσει και
στον Σαβαρύ.

— Μεγαλειότατε, μου έπιτρέπετε να..., έπεχείρησε να πη ή
Ντυρόκ.

— Να κάμνετε αυτό που σας λέω!

— Αλλά, Μεγαλειότατε...

— Υπακούσατε, Ντυρόκ!

«Ο μέγας στρατάρχης έσπευσε στο διαμέρισμα των δεσποινίδων
της τιμής της Αυτοκρατορίας, όπου και συνήνεσε τον Σαβαρύ,
τον όποιον προέτρεψε να φυγαδεύση την δυστυχή δεσποινίδα
Ντεπώ, εάν δεν είχε ήδη προσφάσει να φύγη.

— Να φύγη!... Άδύνατον! Ελεε ακόμη δέω, είμαι
βέβαιος γι' αυτό... Έχω βάλει σκοπούς στις έξόδους κι'
έχω άπαγορεύσει να βγύ άπ' το παλάτι όποιονδήποτε!

— Συλλογίσου πως ελεε μία γυναίκα... Καί πως ή Α-
υτοκράτωρ πάνω στον θυμό του... ελεε ή στρατάρχης.

— Μά γι' αυτό άκριβώς είμαι κατενθουσιασμένος! Σε
βεβαιώνω πως κι' έσύ δεν θα ήσουν τόσο πογόνυχος μαζί
της άν... πουλούσε καπέλλα και στη δική σου γυναίκα!

Μ' έχει καταστρέψει, φίλε μου, αυτή ή καπελλώ, μούχει
φάει όλη μου την περιουσία! Και μου λές, τώρα που
βρήκα μια τέτοια ευκαιρία για να την έκδικηθώ, να κάτσω
με σταυρωμένα χέρια! Έλα τώρα, έσο ελκικρινής: εάν
στη θέση της δεσποινίδος Ντεπώ βρισκόταν ή Λερόα, ή
ράφτης της γυναίκας σου, δεν θα φερόσουν σαν κι' έμένα;...

«Ο Ντυρόκ χαμογέλασε. Δεν κατόρθωσε όμως να έμ-
ποδίση τον Σαβαρύ από του να συνεχίση την έρευνά του.

Και πράγματι ύστερ από τρεις όλόκληρες ώρες, ή δε-
σποινίς Ντεπώ που είχε καταφύγει στην κρεβατοκάμαρα
μίας καμαριέρας της Αυτοκρατορίας, άνεκαίτηθη κρυ-
μένη μέσα σ' ένα ντουλάπι. Οι χοροφύλακες της συνέλα-
βαν άμέσως και μισοπεσμένη από τον φόβο της, την όδήγησαν
στην Μπασέτ όπου και την έπέστειλαν!

Στην φυλακή, φυσικά, δεν έμεινε πολύ: την έπορεύνη, ή Α-
υτοκράτωρ που είχαν έν τω μεταξύ ξεθυμάσει, έδωσε διαταγή να την
άφίσουν έλεύθερη.

— Αρκεί, ελεε, να μη ξαναπατήση στ' άνάτορα ή κυρία αυτή!

Και πράγματι άπ' την ήμέρα αυτή δεν ξαναπάτησε ούτε ή
Ντεπώ, ούτε καμιά άλλη μοδίστρα ή καπελλώ στο Παλάτι!...

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΧΩΡΑ

«Η Ίσλανδία, χώρα κατ' έξοχήν ήφισταιώδης ελεε γεμάτη από
θερμές πηγές. Η θερμές αυτές πηγές ελεε τόσο πολλές, ώστε
χρησιμοποιούνται από τις πλούστες και για το πλύσιμο των ρού-
χων άκόμα.

Έτσι ή μπουγάδες δεν στοιχίζουν τίποτε στην Ίσλανδία, άρσ
το ζεστό νερό παρέχεται δωρεάν.

Σημειώσαν ότι υπάρχουν στη γή της Ίσλανδίας και μερικές
τρύπες από τις όποιες βγαίνει άτιμός. Στις τρύπες αυτές μπορεί
κανείς θανάσιμα να βράση το φα-
γητό του!...

«Ορισμένους οι δικόι μας καρθου-
γιάδες μ' όλη την αίσχολοκέρδαιά
τους δεν θα είχαν διόλου πέρασει
στην Ίσλανδία!...

ΔΙΑΝ ΠΡΟΕΧΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
«Η συγκινητικότερες και αμαρτωρότερες έρωτικές τρα-
γωδίες που συντελέσαν την Έλλάδα,
Α' «ΑΙ ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΑΙ, Ο ΜΙΜΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΜΑΙΡΗ»,
κ.τ.λ. κ.τ.λ.

2.000.000

ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΕΧΟΥΣΙΝ ΔΙΑΝΕΜΗΘΗ ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑΣ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

GLAXO
ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΔΙΑ ΜΗΤΕΡΑ
ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΣ

Περιέχει πολλές
σοφάς συμβουλές
άπαραιτήτους δια
την ανάπτυξιν και
καλήν υγείαν του
βρέφους.

Αποστέλλεται δω-
ρεάν εις κάθε μη-
τέρα παρά της Αν-
τιπροσωπείας

“ΓΛΑΞΟ,”

ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 32

ΑΘΗΝΑΙ

00000

Γνωρίσατέ μας την Διεύ-
θυνσίν σας και θέλετε λάβει δια της έπι-
στροφής του ταχυδρομείου έν αντίτυπον του εϊκόλου

ΔΩΡΕΑΝ